

Az ökumenizmus szelleme

Írta Cserhádi Mátyás

„Jobb a nyílt feddés a titkolt szeretetnél. Jó szándékúak a baráttól kapott sebek, de csalárd a gyűlölködőnek a csókja.” (Péld. 27, 5-6)

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés

II. Az ökumenizmus szelleme a protestánsok részéről

1. Félelem
2. Az ismeret hiánya
3. Az Evangélium bármilyen áron is történő továbbítani akarása
4. Büszkeség
5. Liberalizmus

III. Az ökumenizmus szelleme a katolikusok részéről

1. Valóban mit is tanít a protestánsokról a katolikus egyház?
2. Az egység erőteljes hangsúlyozása és erőltetése
3. A katolikus tanítások csak részleges bemutatása
4. A karizmatikus katolicizmus
5. A katolicizmus liberalizmusa és a konzervatív keresztyénség ellenessége

IV. Az ökumenikus mozgalom által hivatkozott néhány bibliai igehely magyarázata

1. Mt. 25,31-46
2. Jn. 13,34-35.17,21-23

V. Az ökumenikus helyzet jövője, összefoglalás

1. A mai helyzet
2. Mit hoz a jövő?
3. Végző

VI. Referenciák

I. Bevezetés

Ma a liberalizmussal karöltve az ökumenizálódás korát éljük. Ismerjük el, elmúltak azok a napok, amikor szigorú tekintetű, konzervatív vallási tanítók hirdetik az igazságot a keresztyén népeknek (ha valójában ilyenek is voltak, javarészből, de ez egy külön téma). Nagyon távol vagyunk attól a társadalomtól, ahol a Biblia volt a középpontban, régesrég, évszázadokkal ezelőtt, és amióta halmozottan több olyan társadalmi folyamat ment végbe, hogy majdnem teljesen elidegenítse az embereket Istentől és a Bibliától. Ez a világ csak a liberálisok, illetve a kompromisszumra hajlamos, kifogásokat vadászó emberek elméjében tartatik fent, hogy érvül szolgáljanak azok ellen, akik nem értenek egyet az ökumenizmussal. A mai keresztyénséget a „szeretet, alázatosság, egyesség” hármas jelszava fémjelezi, a liberalizmus „szabadság, egyenlőség, testvériség” mintájához hasonlóan. Manapság az ökumenizmus korát éljük, amikor is a protestantizmus és a katolicizmus „házasságkötését” az örvendő tömegek nagy fennszóval és zengéssel hirdetik.

A dolgozatomat négy részre osztottam fel: Az első részben a protestáns egyházaknak az ökumenizmussal kapcsolatos hozzáállásáról. Utána ugyanezt teszem meg a katolicizmus részéről is. Utána pedig elemzem az ökumenikus mozgalom által hivatkozott két főbb igéjét, a Mt. 25,31-46-t és a Jn. 13,34-35.17,21-23-t. Az utolsó részben pedig az ökumenizmus mai helyzetével foglalkozom, majd a mai helyzet elemzéséből vezetem le azt, hogy milyen lehet majd a jövőben az ökumenizmust illetően. Az egész dolgozatban főleg az emberi tényezőket fogom tekintetbe venni, néhány anekdotával fűszerezve, hogy alátámasszam mondanivalómat, ugyanis a jelenségek emberi oldalának értékelése is fontos, nehogy teológiai szakszavakkal ködösítsék azt, amire nem akarják, hogy rájöjjenek. A dolgozatot főleg keresztyének részére írtam, de külső szemlélődők is olvashatják, saját maguk okítására. Fontosnak tartom megemlíteni, hogy amikor itt a katolikusokról írok, itt azokról az emberekről írok, akik a katolikus tanításokat és dogmákat követik. Egyszer megkérdeztem egy Magyarországon nagyon aktív ökumenista személytől, hogy írhatok-e dolgozatot egy ökumenikus versenyre. Azt a választ kaptam, hogy megnézik, de valószínű nem fogadják el, konzervatív teológiám miatt. Ezért az az írás olyannak számít, amelyet az ökumenisták a fekete írások listájára feltennék. Az ő számukra tiltott irodalmat tart a kezében.

II. Az ökumenizmus szelleme a protestánsok részéről

Megtértél. Hirdették neked Krisztust, és csak ámultál és bámultál, amikor megtudtad, hogy Krisztus meghalt érted. Meghalt egy olyan bűnös, lázadó emberért, akinek üres volt ez élete, mint neked. Előtted lezajlott az életednek egyes pillanatai, amikor vagy csaltál, hazudtál, vagy egyszerűen egy lázadó, kiüresedett emberként ismerted fel magadat. És akkor betöltött Krisztus az Ő szeretetével, a bűneid bocsánatával, az Ő kegyelmével, hogy nem kell elkárhoznod, elpusztulnod, mert Krisztus a Magáénak mondott téged.

El kezdted növekedni Krisztusban, és egyre több, keményebb ennivalót kezdted magadhoz venni. Különbséget is teszel a jó, illetve a rossz tanítás között. Bizonyosságot kezdted tenni másoknak, hogy veled mi történt. De akkor rájöttél, hogy Magyarországon élsz, ahol ha névlegesen is, ugyanakkor a lakosság nagy része római katolikus, illetve egyéb katolikus (pl. ortodox) vallású. Esetleg te is római katolikus voltál, vagy vannak ilyen rokonaid. Római katolikusok széles spektrumával lehet találkozni Magyarországon, akik vagy névlegesen azok, és régen ugyan hittanra jártak, de ma nem gyakorolják, egészen a buzgó katolikus hívekig, akik naponta járnak misére az eukarisztia megünneplésére.

Neked bizonyosságot kell tenned. Mégis, hogyan? És mit tettél, vagy mit teszel?

Amint megtapasztaltam, számos tényező járul ahhoz, hogy a keresztyén bizonyágtevő elcsorbjtja ilyen esetben az Evangélium üzenetét. Ezek:

1. Félelem
2. Az ismeret hiánya
3. Az Evangélium bármilyen áron is történő továbbítani akarása
4. Büszkeség
5. Liberalizmus

Ezek közül lehet hogy egy fő szempont az, ami vezet a kompromisszumhoz és az Evangélium csorbításához, de lehet, hogy akár több is, egyszerre, mivel összefügghetnek. Ezeket sorba fogjuk venni, majd a fejezet végén elemzést tartunk a magyarországi ökumenizmussal kapcsolatban, majd javaslatot teszünk a helyzet megoldására.

1. Félelem

A liberálisak azt harsogják körülöttünk: „Mindenki egyenlő! Nem mondhatod magadat jobb bárkinél! Hát, te hogy mered magadat másoknak fölébe emelni, és onnan magaslóról azt mondani, sőt meg *hiiridetni* azt is, hogy (nagy lélegzetvétel, nyaki erei gőzerővel lüktetnek) jobb is a te véleményed bárki másénál!? [azért, mert én azt hiszem] Neked igen komoly problémád van, ha te így gondolkozol, sőt lehet, hogy ajánlatos téged bevinni kórházi kezelésre!” Azt tapasztaltam sajátkezüleg, hogy egyes internetes fórumokon azzal szoktak minket támadni az ateisták, hogy mi keresztyének intoleránsak vagyunk nemcsak más vallású emberekkel szemben (főleg velük, az ateistákkal szemben, akiket elvileg több évszázadon keresztül elnyomtak), hanem más keresztyénekkal szemben is. Gyakran felhántorgatják nekünk a kereszteshadjáratokat, és az Inkvizíciót (mindkettő ám katolikus találmány). Előfordulhatott némelyikünkkel, hogy egy ilyen vita után azt vágják a fejünkhöz, sikoltozva (ami az ateisták érzelmi beállítottságáról is tesz bizonyosságot), hogy „Dogma!”, és a vita helyszínéről elég rossz érzésekkel távolodunk el, tudva, hogy innentől a „dogma” szó egy igen negatív értelmű szó, ami majdhogy a káromkodással is felér, és nem szabad használni. De ez természetesen az ateistáknak a rossz történeti érzékéről tesz bizonyosságot, akik teljesen figyelmen kívül hagyják a nagy szovjet birodalom 1e+8-as áldozatszámát¹.

Ezzel bepárosul az, hogy a katolikusokkal szemben egy olyan vallás képviselőjét látjuk magunk előtt, aki úgy nevelkedett fel, hogy természetesnek veszi, hogy ő keresztyén, vagyis keresztyén, mivel ő a világ legnagyobb vallásának az egyik tagja, ami a világon szinte mindenhol intézményesen is kiépült. A katolikus papi hierarchiája és a katolikus tanítás (sokszor sajnos úgy, hogy egyszerűen betanítják az emberknek, és azt hiszik az emberek, hogy mivel ők bizonyos ismerettel rendelkeznek, így ők keresztyének is) jellege miatt elég sokszor érzelmi kitörésekkel lehetünk a szemtanúi, amikor olyasvalamiről akarjuk őket meggyőzni, ami ellenkezik a tudásukkal, vagy azzal a tanítással és életvitellel, amit gyerekkoruk óta igazságként ismernek. Elvégre nem is véletlen, hogy a pápa bizonyos tanításokat kellő tárgyalás és megvitatás után lezártnak tekinti, amit nem szabad később megkérdőjelezni.

Halandó emberi lényként sokszor el akarjuk kerülni a vitákat és a veszekedéseket, mert kellemetlenül érezzük magunkat benne. Ezért ez az egy szempont a keresztyén bizonyágtévőnél a legesleggyakoribb szempont, mivel úgyis más emberek előtti bizonyoságtételénél is rendszeresen fel szokott menni nálunk a pumpa. Nem szeretnénk, ha el kezdünk hevesen vitatkozni, és újra átélni a középkort, és akkor elveszítjük azt az embert, aki a részünkről egy ilyen vita után nem akar velünk szóba állni, vagy minimum erről sohasem többet beszélgetni. Nagyon jól emlékszem amikor az apám családjának a tagjaival beszélgettem, és aminek az lett az eredménye, hogy bemutatták nekem az értágulás fiziológiai jelenségét. No, persze, én sem éreztem magamat teljesen nyugodtnak. Legfőképpen a nőknél, akik inkább szelídebbek a verekedő férfiaknál. Ez részben érthető. De ugyanakkor nem szabad félnünk, mert Krisztushoz tartozunk, egy erős Úrhoz, aki építi a Maga egyházát! Krisztus építi az egyházát, és Ő a felelős a végeredményért. De közben neked kell

bizonyosságot tenned, mert Krisztus ezt parancsolja és elvárja tőled. Ráadásul bűn istent csinálni egy másik emberből, akitől az függ, hogy te hogyan és miként elmondod az Evangéliumot neki, ha egyáltalán.

2. Az ismeret hiánya

Kevésbé úgy adódhat a helyzet, különösen olyan országokban, mint például az Egyesült Államokban, ahol a lakosság nagy része protestáns, hogy amikor valaki egy katolikussal találkozik, egyszerűen nem tudják, hogy milyen vallásról van szó. Lehet, hogy ugyan hallottak vagy olvastak volna valamit a vallásról, de mélyebb ismeretek hiányoznak. Úgy elvagyunk mi a saját kis hívő világunkban, a mi saját hívő társadalmi rétegünkben, és ez nekünk a mindenünk. Ezért, amikor kikérdezzük egy embert a hite felől, lehet, hogy úgy hangzik nagyon, mintha azonos dolgokban hiszünk: Igen, hiszek a Szentháromságban. Igen, hiszek a Kegyelemben. Igen, hiszek a Biblia Istentől való ihletésében. Hiszek a megváltásban és az örök életben. Ezt azért tesszük, mert tudjuk, hogy az igazság megismerése egy olyan annyira elemi lépés, ami meghatároz mindent (a világnézetünket, és így az életünket is, utána jön a szeretet). Ezért akarjuk tudni, hogy mindkettőnk azonos alapon állunk-e. Ezért egyesek arra a következtetésre jutnak, hogy „hát, a katolicizmus biztosan a keresztyénségnek egy alternatív, elfogadható formája [mint például a baptisták, prezsbiteriánusok, metodisták, reformátusok, evangélikusok, amelyek mind keresztyén felekezetek – elnézést, ha a tiédet sem soroltam fel]”. Példának okáért, ezt hadd szemléltessem egy olyan esettel, amikor egyik református ifjúsági órára látogatást tette egy mormon vallású ember. Kérdéseket tettek fel ennek az embernek a hitével kapcsolatosan, és olyan válaszokat mondott el, amelyek miatt elvileg teljesen meggyőződhattunk arról, hogy ez az ember valódi keresztyén. Aki maga még nem ismeri a mormon vallást sem, az alábbi táblázatban bemutatom a keresztyénség, a katolikus, illetve a mormon vallások összehasonlítását. Bővebb információ megtalálható „A Cselekedetek Útjától a Kegyelemig” című honlapomon „A katolicizmus tanítása összehasonlítása a Bibliával” című írásomban². Egyébként az ismeret hiánya annyira probléma az Egyesült Államokban, hogy emiatt ökumenére is lépnek egyes mormonokkal is³. Itt az a probléma, hogy sok közös fogalmat használ a keresztyénség, illetve a katolicizmus, mint például Isten, Jézus, szeretet, egyház, új élet, megváltás, üdvösség, hogy azt hisszük, hogyha ugyanezeket a szavakat használja valaki, akkor biztosan keresztyén. Ez a jelenség ma azért létezik, mert ma egy olyan világban élünk, ahol széles körben el van terjedve a „dekonstrukcionalizmus” jelensége. Ez azt jelenti, hogy két embernek bizonyos mértékben átfedhet a *szókincse*, és azt hiszik, hogy ugyanarról beszélnek, de közben más a szavak mögötti *jelentéstartalom*. Ennek az az eredménye, hogy látszólag egyetértésben is lehetnek, de közben valójában elbeszéltek egymás mellett. De az is lehet, hogy egyes ügyes katolikus térítők kihasználják ezt a lehetőséget, és félrevezetnek minket. Ez történt konkrétan „Az üdvösség ajándéka” című teológiai dokumentum aláírásánál 1997-ben, ami elvileg az evangélikusok és a római katolikusok egységét hivatott kifejezni az üdvösség mibenlétének kulcsfontosságú kérdésében⁴. Néhány olyan katolikus pap is van, aki „jól tud beszélni” (úgymond „protestánsul”), de közelebbi vizsgálatra kiderül, hogy mást ért az egyes fogalmak alatt, mint mi. Egyébként több katolikus térítő egyszerűen érzelmi beállítódása miatt érzelmileg töltött szavakat alkalmaz ahhoz, hogy közelebb jusson mások megtérítéséhez.

Tanítás (alább), vallás (jobbra)	Keresztyénség (Biblia)	Katolicizmus	Mormonizmus ⁹
Az igazság forrása	Csak a Biblia (Mk. 7,13)	Katolikus Biblia, a hagyomány, más írások, élmények, római katolikus tanítói hivatal ⁵	Mormon könyve és más mormon írások, Biblia, élmények
Egyházi hierarchia	Hívek és vezetők,	A római katolikus papság,	Mormon egyházi

	egyetemes papság (Jel. 1,6; 1Pt. 2,9)	a pápával az élén ⁶	vezetőség
<i>Az üdvösség mibenléte</i>	Egyedül kegyelemből, egyedül Krisztusban (Gal. 2,21)	A kegyelem csak segítség, egyébként cselekedetek is kellenek	Krisztus valahogy kieszközölte a megváltást; cselekedetek
<i>Krisztus kereszthalála</i>	Egyszeri és befejezett (Jn. 19,39; Zs. 10,11-12)	Megismétlődik a misében ⁷	Ezzel Krisztus „kieszközölte az emberek váltságát”
<i>Az ember állapota Isten előtt</i>	Teljes romlottság (Ef. 2,5)	A bűn az embert csak megsebezte, az ember jó, az ember a szentség állapotában megistenesül ⁸	Az ember istenné válhat
<i>Ki üdvözülni?</i>	Mindenki aki hisz Jézusban	Csak azok, akik a sákramentumokat veszik, és aki római katolikus ⁵⁴	Csak a mormonok
<i>A Szentháromságot vallják?</i>	Igen	Igen	Nem
<i>Létezik-e Purgatórium?</i>	Nincs	Van	A pokolban is lehet téríteni

Tulajdonképpen a legeslegnagyobb különbség a keresztyénség és a katolicizmus között az emberképben rejlik, illetve abban, hogy hogyan lehet üdvözülni. Az alapvető különbség abban rejlik, hogy a katolikus tanítás szerint az ember jó, és hogy a bűn az embert csak megsebesítette¹⁰. Azt viszont olvashatjuk a Bűnesetnél, hogy előtte Isten azért tiltotta meg neki a fáról enni, mert ha esik a fának gyümölcséről, aznap hal meg (1Móz. 2,21). Ez lelki halált jelent. A katolicizmusnál ez azt jelenti, hogy mivel az ember jó, ezért tud valamit megtenni a saját üdvössége érdekében. Tud jót cselekedni. Magyarul a szentség a keresztségben, illetve az igazság átruházódik az emberre. Ez azt jelenti, hogy az igazság belső emberi tulajdonsággá lesz, és ezért tud küzdeni az életben a jó tettekért. Ez a tévtanítás konkrétan egy Bellarminus nevű katolikus teológus nevéhez fűződik. És mivel az ember a jónak egy forrása, ezért lehet a szenteket imádni, vagy Szűz Máriát. A katolikus egyház annyira fel akarja menteni az embert a bűnössége alól, hogy erre találták ki a purgatóriumot, ahol csak szenvedni kell egy bizonyos darabig, és utána fel lehet jutni a mennybe, egyesek egyenesen azt állítják, hogy mindenki üdvözülni. Benyomásaim alapján én azt látom, hogy ha még nem teljesen, mégis nyilvánvaló a katolikusoknak az, hogy az ember kegyelemre szorul, így ők is elvileg hisznek a kegyelemben, csak úgy értelmezik, mint hogy az egy „segítség”, és nem Krisztus egyszeri váltságműve, aminek az eredménye az újjászületés (Jn. 3,3-8; érdekes kérdés – egy bűneiben halott ember hogyan tudja magát újjászülni?). Ezt az időt viszont a búcsú eljárással meg is lehet rövidíteni, ha pénzt fizetsz az egyháznak, és ez az egyik szempont, ami ellen tiltakozott Luther a 16. században. Csakhogy mint látjuk, a pápaságot illetően az Inkvizícióban és vallásháborúkban förtelmes tettekre voltak képesek, illetve egy amerikai statisztika szerint a katolikus papok az elmúlt évtizedekben 4000 gyereket molesztáltak¹⁰. Egy tanulmány szerint a római katolikus papok egyharmada homoszexuális hajlamokat mutat¹¹. Személyes életemet nézve például gimnáziumban a testvéreimet a gimnazista osztálytársaim többször megverték, rugdosták, illetve kiközösítették. De a katolikus tanárait ennek ellenére ezt nem akarták elismerni, hanem tanításaikhoz ragaszkodva, meg akarták magyarázni, hogy ez így is van rendjén, mivelhogy a gyerekek úgyis csak tinédzserek voltak, és ez csak elvárható tőlük. Magyarul csak szebbíteni akarták vétkeiket, nem megbánni¹². A keresztyénség szerint azonban az ember elszakadt Istentől, és el van idegenítve tőle, lázad, és harcol ellene (1Móz. 3,8-10). A katolikus tanítással szemben pedig a bűn nem csak cselekedetéből állnak, hanem ez egy állapota az embernek. Egy példával élve rossz fa csak rossz gyümölcsöt terem; azért döglének meg a halak a Dunában, mert folyamatosan ömlik bele a tisztátalan környezetszennyező piszok Budapesten (Jer. 17, 9;

Mt. 7, 17-19; Mt. 12, 33-35; Mk. 7, 20-23). Ezért a Biblia szerint Krisztus csak egyszer halt meg az emberek bűneiért, helyettes áldozatával, amilyen egyszeri eseményre előremutattak a próféciaik (pl. 1Móz. 3,15; 2Móz. 12; 4Móz. 35,28; Ézs. 7,14-16), és amin keresztül az ember újra lehet kapcsolatba kerülni Istennel az egyszeri megtéréssel.

3. Az Evangélium bármilyen áron is továbbítani akarása

Még egy szempont, ami közrejátszhat a katolicizmussal való ökumenére az a vágy, hogy mindenáron elvigyük az Örömhírt az elveszetteknek, és hogy így lelkeket megmentünk. Ennél az esetnél azt látjuk, hogy felismerik valamilyen formában azt, hogy a keresztyénség és a katolicizmus nem egy, de mégis engedményeket tesznek annak érdekében, hogy közelebb jussanak azokhoz az emberekhez, akiknél bizonyosságot akarunk tenni. Ilyenek például a baptisták, illetve egyes szabadkeresztyének, és karizmatikusok, és pünkösdisták. Mostanában egyre több ökumenikus eseményen is jelen vannak ezeknek a felekezeteknek a képviselői. Ezt a leginkább az arminianus tanításuk miatt teszik ezt, miszerint mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az embert olyan helyzetbe vagy állapotba hozzuk, hogy az az ember képes legyen Isten mellett dönteni (mivel ezzel az ember szabad akaratát akarják rávenni arra, hogy „igen”-t mondjanak Isten megváltó kegyelmére), legyenek például a római katolikus hagyományokba és gondolkodásba belemerült emberek is, egyre lejjebb szállítják, úgymond „a követelményeket” arra, hogy valaki ténylegesen hívő keresztyénként fogadjanak el. Minden az emberi szubjektum mércéje lesz, ami az arminianizmus egyik legfőbb és legkárosabb következménye.

Így hát, azt gondoljuk, miért ne mehetnék el misére? Jó közel engedem magamhoz azt a katolikus embert, akinek bizonyosságot akarok tenni. Azt gondolva, hogy én magam meg tudom őrizni magamat, és nem félek, különben Isten megóv engem. Mindent a szent cél érdekében. Igyekszem minden jót felismerni a másikban, és azt hiszem, hogy majd a másik ember felismeri bennem Krisztust. Ezért mi odamegyünk a másik emberhez, közösséget vállalni, de közben, sokszor félelemmel párosulva kompromisszumot kötünk az Evangéliumot illetően, és egyre jobban meggyengítjük, hogy ne ütközzünk vagy ellenkezzünk a katolikus tanítással. Vagy elkendőzzük a katolikus tanításokat, és egyre jobban elfogadjuk. Ami azért is probléma, mert ha közösséget vállalunk, ez mások szemében az egység kifejezését is jelentheti (Dán. 1,8). Sőt azt is, hogy ha szorosabb közösséget vállalunk, akkor magában megerősíti a saját tanításának jogosságát. Egy bizonyos ismerősömnél a helyzet annyira így volt, hogy már azt is állította, hogy egyesek a Jehova tanúi közül is lehetnek keresztyének. Ha megnézzük az Interneten a Keresztény Portált¹³, ott azt fogjuk látni, hogy mára az ökumenizmus keretén belül egységet vállalnak például az adventista, de sőt már a Szentháromságot tagadó unitárius egyházzal. Az ember csak találgathat, hogy ezentúl még ki más is bele fog tartozni majd a keresztyén egységbe. Jehova tanúi? Ezek után mit is fog majd jelenteni az „eretnek”, vagy a „tévtanítás” fogalma? Ezen a honlapon egyébként fel van téve a katolikus, illetve a protestáns Biblia, mintha az igazság mércéjének két változata lenne (képzeld el, hogy neked a lábad egyszerre 32 cm, illetve 45 cm hosszú). Még egy apró észrevétel, hogy a Bibliái kereső csak a katolikus Szent István társulati fordításból mutat fel találatokat.

4. Büszkeség

Egyes protestánsok már annyira köthettek kompromisszumot, hogy már teljesen elfogadják a katolikus egyházat keresztyén felekezetként, és a katolikus embereket is annak. Így a büszkeség ezeknél az embereknél sokkal inkább következménye szokott lenni a kompromisszumkötésnek, de lehet oka is. Általában elég aktívak szoktak lenni ezek az emberek az ökumenikus programok (előadások, imahetek, táborok, missziós tevékenységek, vagy akár prédikációk, ahol például katolikus papok hirdetik az ígét református templomokban, ami az a protestáns felekezet, ami a legesleginkább diametrikus ellentétben

van a katolikus egyházal) szervezésében, és azon részvételében, sőt másokat is arra való buzdításban. Egyes evangéliumi folyóiratokban, mint például a holland CV.KOERS meg is jelennek katolikus írárok. Létrejönnek ökumenikus társaságok is, mint a KET vagy a KÖD. Ebben látjuk mennyire raffinált, és sikeres viszont a római katolikus ökumenikus programja, aminek a valódi célja valóban egység, de kizárólag katolikus egység.

Sokszor az ilyen emberek az előző dolgokat már megtapasztalták: félelmet, vagy az evangélium továbbadni akarását. Sokszor úgy gondolják tovább ezt a kérdést, hogy egyszerűen beadják a derekukat a külső elvárásokkal szemben, és úgymond „felismerik magukban az elfogultságukat, illetve lenézésüket”. Ami bűnbánathoz szokott vezetni, esetleg igen hevesen. Van is erre vonatkozóan egy angol kifejezés, amit „meltdown”-nak (összeolvadás) szoktak nevezni, amikor annyira érzelmileg megváltoznak ennek a felismerésére, hogy heves érzelmekben fejezik ezt ki. Ez kicsit hasonlít egy megtérési élményhez, amikor valami nagyon megváltozik az ember gondolkodásában, érzelmi világában, és hozzáállásában. Itt hadd mondjam el, ennél a pontnál, hogy ennek a jelenségnek a hátterében viszont nem az Ige áll. Hanem félelmek, vagy tudatlanság, vagy az Igével való nemtörődése. És ami bűn.

De ez a folyamat még folytatódhat. Egyesek azt gondolják, hogy mivel ők erre a megállapításra jutottak, ezért ők az igaziak, mivel ők ismerik az igazi testvériség mibenlétét. Ők a türelmesek, a megértők, az igazán testvéri emberek, a toleránsak, a „jófejek”. Ezért érzik sokan, akik így gondolkoznak felhatalmazva arra, hogy kijavítsák a másik azon keresztyén testvérnek a hibáját, aki teológiai okokból kifolyólag ellenkezik az ökumenizmus gondolatával, a szeretet nevében. Ennek jegyében a katolicizmust nagy energiákkal apologetizálják. Tévedés ne essék, ezek az emberek nagyon dogmatikusak, sőt *szenvélyesek*, amikor a római katolikus dogmák megvédésére kerül sor. Rendesen meg is sértődnek, ha egy katolikus meg próbálnak evangélizálni. Amikor például felhívtam több keresztyén levelezési lista figyelmét arra, hogy bizonyágtételeket várok olyan emberektől, akik katolikusok voltak, és megtalálták az üdvösséget Krisztusban, általános felháborodás tört ki az egyik listán. Volt, aki úgy reagált, hogy ő csak arról tud, hogy reformátusok tértek át a katolikus egyházba, és ott találták meg Krisztust. Általános jellemző az is, hogy dicsőítik azokat a katolikusokat, vagy az ő hitüket, akik megtértek (ez bálványimádás). Ha valóban megtértek, ennek mi örülünk, de az túlkapás, ha az ő érdemének tekintjük azt, hogy megtért; minden csak Jézus érdeme lehet. Sőt, azt gondolják, hogy mivel azt várnák el, hogy egy katolikus megbántódna, ha egy protestáns az ő katolikus hitét megtámadja, mekérdőjelezi, megvitatja, megkritizálja, akkor ők belelendülnek a katolikus hit védelmezésébe, olyannyira, hogy túlszárnyalják még azokat a katolikusokat, akik elviekben védekezni próbálnak a „protestáns agresszorral” szemben. Csak az a kérdés, hogy mi lenne ha ezek az emberek energiájukat arra fordítanák, hogy pl. valakinek bizonyágot tegyenek? Egyik az ökumenizmusról folytatott vitám során akadtam olyan evangélikus emberre, aki azt szajkózta, hogy mivel Luther igyekezett benne maradni a római katolikus egyházban hogy belülről megreformálja, így az igazi reformátori elvek azt mondják, hogy *Rómában van a helyünk...* A szeretet nevében viszont sajátkezűleg azt tapasztalom, hogy sokan viszont elég rondán is képesek viselkedni azokkal, akik nem az ökumenizmus szemléletét képviselik, és elég hamar lehet velük veszekedésbe kerülni. Nem felejttem el egy ismerősöm történetét, aki külföldön járt egy katolikus közösségbe, miután ájtott egy evangélikus közösségből. Elmondta, hogyan húnyt szemet afelett, hogy az egyik szent jobb kezének a bemutatását a városban. Egy másik példában folyamatos veszekedést folytattam egy másik reformátussal (?), aki azért hurrogott le, mert azt kérdeztem tőle, hogy „hogyan lehetséges az, hogy katolikusok is keresztyének legyenek?” (tudniillik akkoriban én is valamelyest ökumenista voltam, és jóindulatból akartam ezt megtudni, mert elfogadtam volna, hogy katolikusok is keresztyének lehetnek. Ő pedig ezt úgy értette, hogy amiatt sajnálkozom, hogy ez egyáltalán lehetséges). Valóban ezek

az emberek is valaha fognak „összeolvadást” tanúsítani a nem ökumenisták felé? Vagy felidézhetjük a liberálisok harsogását, miszerint nem szabad mások felett ítélni? Mindenkit tolerálunk, de azokat nem, akik nem tolerálnak tévedéseket, és akik erre rámutatnak? Ez az ökumenisták részéről egy nagy ellentmondáshoz vezet: ha ugyanis ők azt állítják, hogy szeretetlenség felmutatni a katolikusoknak a teológiai tévedéseiket, akkor ez azt jelenti, hogy szeretetlenség és tévedés a saját részükről, ha olyan emberek teológiai hibájára mutatnak rá, akik történetesen azt mondják, hogy rá kell mutatni a katolikusok teológiai tévedéseire. Azt gyanítom, hogy esetleg egy ilyenfajta ember bevallaná ezt nekem, aki olvassa ezt az írásomat. Általános tapasztalat, hogy ez egyfajta sükettséghez, vagy érzékenységtelenséghez is vezethet, amikor nem is vesszük észre azt, hogy a katolikusok célja az ökumenizmussal nem is az egység a lényeg.

De még folytatódik a dolog. Egyes protestáns vezetők mára már a katolikusokkal közösen végzett missziót is hangsúlyozzák, mint például itt Magyarországon a Közös Pont misszió, vagy Nyugaton, amikor protestáns vezetők a karizmatikus katolikusokkal kapcsolódnak be közös missziói programokba, aminek célja, a pápa szerint, hogy a világot az eukarisztiás Krisztussal találkozzanak^{14,15}. Egyes protestánsok még odaig is elmennek, hogy fel is adják protestantizmusukat. Egyszerűen véget vetnek neki, és áttérnek katolikus hitre. Ilyen gyűjtőhely például a francia Taizé, ahol áttérítik a protestánsokat katolikusokká; ez az ökumenikus mozgalom lényege. Roger testvér, a Taizé mozgalom létrehozójának kifejezett célja is volt az, hogy Franciaország protestánsainak egy részét visszahozza Rómába, ahogyan egy II. János Pál pápának írt levelében kifejezte¹⁶. Az Egyesült Államokban volt egy példa arra, hogy szinte egy egész protestáns gyülekezet áttért katolikus hitre, miután elment egy csendes hétre ahol egy katolikus pap prédikált¹⁷. Szintén zavaró példa, amikor egy volt baptista katolikus azon határozott véleményét fejezte ki, miszerint az igazi közösséget akkor találta meg Krisztusban, amikor az eukarisztiát veszi be. Továbbá egyesek pedig viszolyognak a volt testvéreiktől, akik magukat protestánsoknak nevezik¹⁶. A szeretet jegyében.

5. Liberalizmus

Az evangéliumi keresztyénség teljesen más vallás, mint a liberális, vagyis más néven modernista egyház. De mivel a liberalizmus szinte világszerte már majdnem teljesen eluralkodott a protestáns felekezetekben, rengeteg szakadást okozva, így mégis tárgyalni kell a liberalizmus viszonyát az ökumenizmushoz, tekintve hogy ők alkotják a protestáns egyházak vezetőségét.

A teológiai liberalizmus egyik fő jellemvonása, hogy mivel az Ige nem köthető szorosan a Szentíráshoz, hanem valami éterszerű szellemi valóság, ezért az isteni igazság nem a keresztyén Bibliában bukkanhat fel, hanem más vallási iratokban, illetve más vallásokban (ezért nem igeszerű a liberális teológiának ezen alaptanítása). Így tulajdonképpen a római katolikus hittapasztalatok a keresztyén hit hiteles megnyilvánulásaként fogadják el, mint ahogyan a 3. pontban megemlítettem az evangélium bármi áron történő továbbítani akarás révén. Mindent teljesen az emberi szubjektum mércéjére mérjük le. A liberalizmus egy másik módon kapcsolódik a helytelen arminánus jellegű evangélizációhoz: azáltal, hogy egy minimális evangéliumi magot próbál elfogadtatni a hitetlenekkel, ezzel egyre több fontos evangéliumi tanítást vetnek el, illetve kendőznek el, mondván, hogy nem üdvösség kérdése, vagy akármilyen. A liberális teológia is hasonlóan tesz: egyre több bibliai tanítást vet el, amint azt külső támadás éri, legyen a tudomány, a filozófia, vagy a római katolikus többségi vélemény.

Szervezetileg pedig a világ globalizációja a protestáns egyházak globalizációját és vezetőségi kicsúcsosodását hozza magával. Ez a legjobban az Egyházak Világtanácsában látszik, amely a maga politikai szerveződéseivel liberális jellegű. Mivel a liberalizmusban az igazság reletavilázódik, így a liberális vezetőknek teljesen mindegy, hogy kivel partnerek. A legtöbbjükre igazak az előző pontokban elmondottak, és a legkevésbé érdekeltek bármilyen

bibliai standard fenntartásában. Ez az ilyen vezetők erkölcselenségében mutatkozik meg, mert többek között tudják lelkük mélyén, hogy sőt még áldásukkal eladják a protestantizmust több nagyszabású egyházak közötti nyilatkozatokkal, amelyeket különféle egyházközi konferencián terveznek meg, és amelyek nem érnek semmit¹⁸. Lelki lustaságból is teszik, mivel féltik állásukat, és a környezetszennyezés ellenes szlogenekhez hasonlóan nekik ez nem árt semmit, mert annyit nem változik meg a világ életükben, és nem kell a jövő keserű gyümölcsseit aratni, hanem egyházi utódjaiknak.

III. Az ökumenizmus szelleme a katolikusok részéről

Aquinói Szent Tamásnak egyszer volt egy álma. Az álma a távoli jövőről szólt, amikor is a világon mindenhol kiépül az ő idejében még fiatal katolikus egyház (amit kereszténynek neveztek), és mindenki a katolikus egyház tagja lesz, és békésen, a katolikus egyház tanítását követi, és mindenki tökéletes. És akkor jön el Krisztus, és akkor történik meg a feltámadás és az örök élet. A középkori Európában a katolikus egyház meghatározta az élet minden területét. Ezért nagyon nagy politikai erőt jelentett a pápaság, nemcsak egyházi erőt. Úgy gondolták, hogy a pápa, aki a társadalom feje, Krisztus földi helytartójaként mindent jól, tökéletesen, tévedhetetlenül kezel. Ez a katolikus egyház végcélja¹⁷.

A waldens, hugenotta, lollárd, és huszita „előprotestáns” irányzatok (valóban nem előprotestánsok, hanem az őskeresztények egyenes leszármazottai) a talajt előkészítették a Reformációra. 1517-ben Luther kiszögezte a 95 tézist a Wittenbergi várkastély ajtajára. A wormszi zsinaton elmondta, hogy csak Istennek engedelmeskedik, hiszen ide jutott az ő lelkiismerete alapján. Minekutána a katolikus egyház kiátkozta, és üldözni kezdte őt. És utána több európai országban lángoltak fel az Inkvizíció lángjai a protestánsokkal szemben. A 16. század közepén megfogalmazták a tridenti zsinaton a katolikus egyháznak a protestánsok elleni hittételeit, és kiátkoztak mindenkit, akik azokat tartották; ekkor hagyták bent a Bibliában az apokrif iratokat a Bibliában a katolikusok, annak ellenére, hogy sok-sok korábbi egyházfőjük sem tartotta kánoniak, mint Jeromos vagy VII. Nagy Gergely pápa, hanem olyan könyvnek, aminek megengedett az olvasása, de ami nem alkalmas tanítás megalapozására¹⁹. Az Inkvizíció azért is kezdődött el, mert azon eretneknek titulált csoportokat akarta kiírtani, amelyek a katolikus társadalmi rendet állítólag felbontani akarták. Azért Inkvizíció, mert a szó latin eredete arra utal, hogy kérdezősködni olyan emberek után, akiket eretneknek kiáltottak ki²⁰. Isten nem hagyta ezt ennyiben, hanem a Reformációt, a hit újítást engedte kibontakozni, például Németországban, Franciaországban, Hollandiában, Angliában, Skóciában, Magyarországon, Skandináviában, és aminek eredménye, hogy más országokhoz jutott el, mint az Egyesült Államok, illetve manapság különböző afrikai országok, illetve Kínáig és Koreáig, de egész világszerte is. Az Inkvizíció hivatalosan csak a 19. században szűnt meg, de ma az Inkvizíció hivatala még meg sem szűnt, csak át lett nevezve^{21,22}.

Égészen a huszadik század közepéig, amikor is még többé-kevésbé számított valamit a Biblia, mindenki tudta mi a különbség a protestantizmus és a katolicizmus között. Azután azoknál a furcsa hatvanas évek tájéka körül megváltozott valami. Ekkortájt hirdette ki a katolikus egyház az *aggiornamento* elvét, vagyis hogy a katolikus egyház hibáiból tanulva a másik vallású emberekhez nem a hitnek a felsőbbrendűségével közeledik majd, hanem alázattal és szeretettel²³. Végülis, ez egy taktikai lépés volt. Ebben a korszakban ugyanis megteszi a pápa azt a lépést, például, hogy az evolúciós elméletet elfogadja, annak érdekében, hogy az egyház ne tűnjön olyan maradinak sokak szemében. Ez egy nagyon nehéz lépés lehetett a jelenlegi pápának, mert az evolúció elméletben elfogadott egy olyan eszmét, ami egy olyan gyilkos ideológiának az egyik központi tanítása volt, amely ellen a pápa elég sokáig küzdött, nevezetesen a kommunizmus ellen. De hát, nála az egyház áll a középpontban. Ennek jegyében mára már divat nemcsak katolikus körökben, de protestánsok körében is olvasni

Teilhard de Chardin műveit, aki szerintük az első komoly lépést tett a tudomány és a vallás egyesítésében^{24,25}. Teilhard de Chardin például olyan teljesen eretnekséget tanít, hogy az Isten teljesen meg fog valósulni az idők végén, az Omega pontban, amikor is az univerzális emberi tudat Istenben egyesül. De Chardint előzőleg kiátkozta eretnekként kétszer a katolikus egyház. Sokkal célravezetőbb ugyanis valakit kompromisszumokkal legyengíteni, minthogy egyenesen ellene támadjanak. Hiszen a nyílt üldözés csak reklámot csinál az embernek, és részvétet hoz neki. Ennek a változásnak a nyomait úgy lehet felismerni, hogy itt Magyarországon az idősebb katolikus nemzedék még úgymond, „intoleránsabb” a protestánsok felé (de nem mind). Ilyen volt édesapám (ő érdekes módon azért tartozik még az idősebb nemzedékhez, mert csak 47 évesen házasodott meg), és az ő családja (no még egy magasrangú katolikus egyháztags is a családba tartozik). Édesapám családja például apámhoz íródott egyik levelében azt írta, hogy a református egyház az egy szekta. Általában nagyon szeretetlenül viselkedtek például édesanyámmal szemben, aki református vallású volt.

A katolikus jellegű ökumenizmus egyes arculatát a következő pontokban fogom jellemezni. Tanulságos volt nekem egy katolikus teológussal folytatott email-es levelezésem, amiből több következtetést vonok le. Azt lehet

1. Valóban mit is tanít a protestánsokról a katolikus egyház?

Röviden mondván, a római katolikus egyház az első, illetve a második vatikáni zsinatban azt deklarálta, hogy megerősíti és helyesli a tridenti zsinatban lévő mondottakat, miszerint a protestánsok eretnekek, több tucatszor is hivatkoznak rá^{26,27,28}. Továbbá a pápa a protestánsok úrvacsoráját semmisnek nyilvánította ki, mondván, hogy egyedül az eukarisztia az egyetlen elfogadható istentisztelet²⁹. A katolikus teológus ismerősöm pedig azt írta nekem, hogy a katolikus egyház a legutolsó egyházi átkait nem vonta még vissza a protestánsokat illetően. A szentendrei Ferences gimnáziumban történelem órán pedig azt tanították nekünk, hogy Luthert eretnek volt. Érdekes, hogy éppen azok a ferencesek, akik el is mentek utána ökumenikus héten prédikálni a város református templomában.

Két emberi reakció számomra nagyon is sokat mondott el arról, hogy az ökumenizmus valóban mire megy ki. Egyszer a teremtés-evolúció kérdését egy páran meg szeretttük volna beszélni egy bencés közösségben. A bemutatkozásnál elmondtam magamról, hogy én a gimnáziumot a ferenceseknél töltöttem. Erre a bencés vezető papról lehetett látni, hogy ennek a dolognak megörült, és azt gondolhatta, hogy egy elszánt ferences vagyok. Elszomorodott az arca, amikor tudatára adtam, hogy a gimnázium után református lettem. Egy másik példa alkalmával egy öreg, beszédes katolikus bácsival elbeszélgettem a HÉV-en. Kiderítette, hogy ferences voltam, de most református. Megjegyezte nekem, hogy ezt nagyon furcsának találta, hiszen ha valaki katolikus, akkor az is marad. Úgy éreztem, kissé, vissza akart téríteni a katolicizmusra. Egyébként katolikusabb országokban ezt rögtön meg is akarják tenni, elég erőszakosan ráadásul, amikor kiderül, hogy az egyik családtag áttért protestáns hitre. Nem véletlen, hogy II. János Pál pápa szektásnak minősítette azokat a protestáns irányzatokat, amelyek nem rég születtek meg latin Amerikában.

2. Az egység erőteljes hangsúlyozása és erőltetése

Manapság egy nem keresztyéni, sőt egyre keresztyénülődő kulturában élünk. Mélyponton vagyunk, és nagyon nagyon vágyakozunk arra, hogy a hit terjedjen, és hogy egyre több keresztyén legyen a világon és a környezetünkben. Ugyanezt érzik katolikus oldalon, és sok katolikus arra ad panaszt, hogy a társadalom ellenük van, és üldözik. A katolikus egyház helyzetét jellemezve például tudni lehet, hogy Rómában és Olaszországban egy ismerősöm szerint az olaszok utálják a pápát, és inkább a pénzt imádják. Nemzetközi missziók szerint éppenhogy Olaszországot a legeslegehezebb elérni az Evangéliummal. Belgium, ami majdnem színtiszta katolikus ország például a szekularizmus miatt kiüresedett

templomoktól szenved. Elszánt katolikus vezetők például mindent megtesznek annak érdekében, hogy a katolikus egyházat valahogyan átmentsék. Ezért elég sok emberben létrejön a vágy arra nézve, hogy bármilyen áron is, növeljük létszámunkat. Az arminianusok például fünek fának elmondják az Evangéliumot, de sajnos ebből csak az az egy darab leprás jön vissza, aki valóban hálás volt Jézusnak. Mégis, hol a legjobb elkezdni a hittérítést? Ott, ahol az emberek valamelyest közös dolgokban is hisznek, vagyis a protestánsoknál. Ez egyébként a szekták tulajdonsága is.

Ezért a katolikusok azt hangsúlyozzák nagyon a protestánsok felé, hogy „egységben vagyunk – egy az Istenünk, és egy a keresztség!”, ahogyan katolikus néném egyszer kifejtette velem levélben. Aki nem ért egyet az ökumenizmus céljaival, azt liberális módon meg lehet bélyegezni a „szeretetlen”, „türelmetlen”, „beképzelt”, „nem alázatos”, „szakadár”, „nem közösségi”, „gonosz szolga” jelzők egyikével vagy annak kombinációjával, mert legfőbb az emberi egység, mintsem az Istennek való engedelmisség elsősorban. Egy helyen a katolikus egyházat kritizáló újságra azt panaszolták, mintha a Ku Klux Klan egyik írása lett volna. Ugyanúgy, mint ahogyan a zsidók a „fasiszta” szót, vagy annak idején a kommunisták a „reakciós”, „ideológus”, „rendszerellenes” szavakat rásütik/rásütötték egyes emberekre. A katolikus ökumenisták szinte nem ismernek ezen kívül más tudományt. Ezt duruzsolják folytonosan, és szinte ki se lehet bírni. Mintha az egyetnemértés karöltve járna a szeretetlenséggel, ami viszont a vallási relativizmus felé kinyitja az utat. A katolikus teológus ismerősöm pedig egyenesen leszidott azért, mert szerintem zavargatom a katolikus testvéreimet, akik velem együtt a munkatársaim. Holott én csak azt akartam megtudni, hogy ők mit fogadnak el igazságnak. Azt a nyelvbtlást viszont ejtette, hogy mégiscsak szükségesek a sákramentumok, és a cselekedetek az üdvösséghez (ahogyan a katolikus teológusok teszik is), ami miatt viszont különbözünk egymástól. Hozzátette még azt is, hogy a katolikus egyház a keresztény egyházak közösséget alkothatnának a római katolikus egyházon belül³⁰. Vajjon miért nem a baptista egyházon belül? Egy másik példában egy internetes fórumon találkoztam egy katolikus emberrel, aki szintén ezt a gondolatot akarta sugallni, hogy én, mint protestáns, ne higgyem el azt, hogy létezik fal köztünk, mert nincsen. Egy előző hozzászólásában viszont azt ő is nyelvbtlást követett el, miszerint a protestánsokat arra szólította fel, hogy ugyan nem Krisztushoz, hanem Péterhez (a pápasághoz) térjenek vissza³¹. Tulajdonképpen az egység torz elképzelését a legjobban maga II. János Pál pápa fejezte ki azzal, hogy a protestánsokat „elszakadt testvérek”-nek nevezte el³². Ez egy igen-igen csalafinta - paradox elnevezés. Elszakadt, de mégis testvér. Együtt közösségben, de mégis külön. Ugyanazt valljuk és hisszük, állítja a római katolikus egyház a protestánsok felé, de mégis vissza kell, hogy hozzunk titeket közénk. És a pápának nincsen ruhája. Abban látszik egyébként a katolikus egyház uralkodás vágyát a leginkább abban látszik, hogy az ortodox egyházat is ugyan testvéreknek nevezi, de ugyanakkor hittérítést is folytat egyes ortodox országokban, mint például Ukrajnában, ahol efelől panaszt is tett az ortodox egyház nem olyan régen. Érdekes azt is megfigyelni, hogy annak ellenére, hogy a két egyház teológiaiilag valamelyest hasonlít egymásra, az ortodoxok nem akarták, hogy a pápa bemenjen szent helyeikre, sőt imádkoztak látogatása ellen, mint ellenségként³³. Érdekes megfigyelni, hogy Róma az ortodox egyház térítését tűzte ki célul annak ellenére, hogy maga kihirdette különböző földrajzi területek felosztását, hogy azokban csak egyes felekezetek téríthetnek (ami együttjár a prozelitizmus betiltásával^{34,58}). Róma felrúgja ezeket az ökumenikus mércéket, amelyeket viszont másokra rá akar erőltetni. Tudniillik még a 20. század kellős közepén is valahol 700.000 és másfél millió azon ortodox áldozatoknak a száma, akiket a horvát fasiszta usztasi rezsim a legbarbárabb módon meggyilkolt (például

azzal, hogy áldozatok kitépett szemeit nyakláncra fűzték fel – 1. ábra), olyannyira, hogy még a náciknak is meg kellett őket gátolniuk. Az usztasikat viszont a Vatikán támogatta²¹, sőt II. János Pál pápa az egyik tömeggyilkost, Aloysius Stepinac-ot szentté avatta³⁵, aki a következőket mondta a horvát holokausztról: „Mindent együttvéve a horvátok és a szerbek két különböző világhoz tartoznak, mint az északi és a déli pólus, és sosem lehet őket majd egyesíteni, csak isteni csodával. A szakadás (a keleti ortodoxia) Európa legnagyobb átka, **ami majdnem akkora mint a protestantizmus**. Itt nincsenek erkölcsök, nincsenek elvek, nincsen igazság, nincs igazságtevés, nincsen őszinteség.”²¹ Rómának erre az az alapja, hogy egy apácának illetve egyházi személynek látomása volt a Szűz Máriáról, aki Oroszország felszentelésére illetve megtérítésére szólította fel őket. Ha viszont nem teszik ezt meg, akkor a próféciaik szerint Oroszország terjeszteni fogja eretnekségeit, és háborúkat fog okozni³⁶. Ez elég nyomós ok. A római katolikus egyház több országban is ehhez hasonló módon akarta erőszakkal magához ragadni a hatalmat, mint például Málta vagy Vietnám^{22,61}.

Ez érdekes módon fényt vetít arra, hogy a római katolikus egyház mit is ért egység alatt. Ha ugyanis az ortodox egyházzal nem tudnak egységben lenni jóval kisebb teológiai különbségek miatt, akkor pedig még jobban nem tudnak egységben lenni a protestáns teológiával, ami még különbözőbb sok-sok kérdésben, a leglényegesebbek lévén az üdvösségtan, a pápaság intézménye, illetve az igazság forrása. Elvégre a volt ferences osztályfőnököm is egyszer vagy kétszer tett látogatást Ukrajnába, és amiről a mi osztályunknak be is számolt.

Egyébként nagyon érdekes megfigyelni azt, hogy a protestáns keresztyén felekezetek egyes képviselői hogyan állnak szemben kisebb szektákkal, mint a Holics szekta, vagy a Dunaföldvári szekta, amelyek teológiailag jóval közelebb állnak a keresztyéni, protestáns tanításokhoz, mint a római katolikus egyházhoz. Néhány keresztyén hívő ismerősöm például azt nyilatkoztak a Holics szektáról, hogy az egy olyan közösség, ahol lehetetlen az egészséges hitbeli fejlődés. A Krisztus Magyarországi Egyház képviselői által kitett plakátokra mások azt írták fel rá, hogy „Tévtanítás!”, és az elhatárolódás bibliai elvét alkalmazták velük szemben, mások pedig egyenesen gúny tárgyává tették a dunaföldváriakat, amikor egyszer kiránduláson elmentünk településük mellett. Egészen más magatartást tanúsítanak a katolikus egyházzal szemben, ahogyan a II. pontnál megemlítettem, szinte rögvést el is felejtik a különbséget a katolikus egyház, illetve egyéb szekták között. Itt meg kellene említenem, hogy ez helytelen, és a római katolikusokkal szemben helytelenül bálványokat csinálunk, amikor is nem merjük elmondani velük szemben az igazságot.

A római katolikus ökumené hamis egység, és hamis alapokra épül rá, mivel a katolikusok csak azokat a protestánsokat fogadják el, akik maguk kompromisszumra hajlamosak. Katolikus teológus ismerősöm éppen hogy ezért minősítette szektásnak olyan embert, aki nem kapcsolódik bele az ökumenista párbeszédbe. Egy másik példában II. János Pál pápának a Pápai Tudományos Akadémiának küldött üzenetében „harcot hirdet az erősödőben lévő, főleg az Egyesült Államokban terjedő, ...néhány protestáns szekta... ellen.”, akiket azzal vádolják, hogy szembe akarják állítani az egyházat a haladással³⁷. Ezek a teremtéshívők, akik ugyanis nagyon fontos, és sikeres evangélizációt folytatnak. Ez azt jelentené, hogy az ő hatásukra az emberek a keresztyénséget vallanák, ami viszont nem jó a katolicizmusnak. Ennek van visszahatása is a magyar társadalomban, mert a teremtés kontra evolúció témájában is megjelentek már olyan könyvek katolikus szerzők tollából, amelyek igen agresszív módon megtámadják a protestáns teremtéskutatást^{38,39,59,60}. Több katolikus tudós ismerősöm (de vannak kivételek) szintén hevesen tiltakozott a teremtéskutatás ellen, amikor ez szóba került. Csak az a kérdés, hogy ha a teremtéskutatók szemébe röhög némely katolikus, akkor hogyan bánnak majd később a többi protestánsokkal? És kérdés, hogy ezt miért engedik ezt megtörténni a nem teremtéskutató protestánsoknak az ő testvéreikkel? Személyes tapasztalatom, hogy amikor ezt többször voltam kénytelen feldobni néhány buzgó ökumenista protestáns

barátomnak, mintha süket fülekre talált volna. Ez igen szomorú. Viszont azért érdekes nézegetni ezeket a nyelvbtlásokat, mert ebből lehet vonatkoztatni arra, hogy a másik fél valóban mit gondol.

Végül igen fontosnak tartom, hogy miközben a katolikus egyház az egység gondolatával zsonglörködik, tisztázni kellene azt, hogy Krisztus egyháza mindig is egységes volt kezdettől fogva. Tudniillik az egyház láthatatlan, mert nem egy jól látható, intézményes formát ölt ebben a világban, hanem minden falat és nehézséget ledöntve, minden nyelven keresztül egyesíti a keresztyéneket, akik felismerik bűnösségüket, és megadják magukat Krisztusnak, és elfogadják az Ő helyettük történő kereszthalálát, amit Isten minden idők előtt kitervelt, a teremtés előtt (Róm. 9,11; Ef. 1,4). Így az egyház „láthatatlan”, és egységesen alkotják a hívők Krisztus testét (1Kor. 12). Ez múlt időt jelent. Az egység Róma számára viszont csak a jövőben értelmezhető csak, ha elvileg még az utolsó protestáns is begyűjtötte magához.

Ebből látszik, hogy a katolikus egyház nem konzisztens még a saját maga, egységről szóló üzenetével sem. Valójában olyan üzenetet hirdet, hogy „egységben vagyunk, de majd akkor, ha elfogadjátok fennhatóságunkat és tanításainkat”. A Biblia egyértelműen azt tanítja nekünk, hogy a mi igenünk legyen igen, és a nemünk pedig nem. Minden más ezen kívül a gonosz felől jön.

3. A katolikus tanítások csak részleges bemutatása

Egy másik módja annak, hogy a katolicizmust el tudják fogadtatni a protestánsokkal az az, hogy csak azokat a tanításokat hangsúlyozzák, amelyek a protestantizmussal még kompatibilisek. És ezért szokták annyira hangsúlyozni ezeket a közös tulajdonságokat, hogy az egységet is így kihozassák. Ezért szokták azokat a katolikus tanításokat is elhagyni, amelyek nem nélkülözhetetlenek a katolikus egyháznak, mint például a pénteki húsevés. Ez végülis nem más, mint a katolikus tanításoknak egyfajta kisminkezése. Ebből látszik a legjobban, hogy itt nem egyes dogmatikai tételek helyességéről van szó, hanem két egészen másfajta vallási rendszer próbál összeférni egymással, amelyek alapjaiban eltérnek egymástól. Akisebb tanításokról ugyan képesek lemondani, de nehezebb az adott vallási rendszer lényegéről lemondani. A protestáns katolikus vagy a katolikus protestáns tényleg fából vaskarika. Még emellett a katolikusok azok ellen a tanítások ellen kelnek ki a leginkább, amely összeegyeztethetetlen az ő tanításával szemben. Ilyen például a református predestináció, mivel tagadja azt, hogy az ember képes Isten mellett dönteni. Akárhányszor beszélgettem erről egy katolikussal, annyiszor tiltakoztak ellene. Csakhogy Krisztust nem lehet beszűkíteni egy olyan listába, ami ilyen közös dolgokat sorol fel, mert végtelen, és annál nagyobb. Egy ilyen leszűkített Krisztus magunknak csinálta bálvány.

Ehhez hasonló az, amikor a római katolicizmus az ökumené alatt felveszi valamilyen más vallásnak a jellemzőit, szokásait, vagy akár tanítását is. Látjuk, hogy például a Reformációnak akkora hatása volt, hogy arra kényszerítette a római katolikus egyházat, hogy például nemzeti nyelven mondjanak misét a latin helyett. Ilyen például az, amikor XVI. Benedek pápa Törökországba ellátogatott. Ezt az utazást úgy jellemezték, hogy tele volt szimbólumokkal. A pápa Törökországot hídként jellemezte, az európai kereszténység és a muzulmán közel-kelet között, földrajzi, politikai, de így vallási-ökumenikus értelemben is. Ennek jeleként elődjéhez képest hajlandó volt muzulmán szertartáshoz hasonló Isztambulban a Kék mecsetben egy vezető muzulmán pappal együtt Mekka felé nézve imádkozni kontemplatív módon a karjait a lábaira téve. (Az egészet a PR szakértői biztosan jól kitalálták.) Az egész olyan szép és szimbólikus, de ugyanakkor a helyzet csiki-csukiját az jelentette, hogy a pápa jelenlétében történt megbeszéléseken XVI. Benedek ragaszkodott a Vatikán felsőbbségéhez a vallási ökumenében⁵⁵. Ennek a taktikának a viccességének a netovábbját az volt, amikor Benedek hajlandó volt 9 magasztos címéből lemondania "a nyugat pátriarchája" címéről, hogy közelebb csalogathassa az ortodox egyházat⁵⁶. Maga II. János Pál pápa a kazaksztáni útja

során képes volt elmondani, hogy Allah és a keresztyénség Istene egy, noha a muzulmánok szigorúan egyistenhívők⁵⁸. Vagy amikor Erdő Péternek, Magyarország prímás-érseke a Mindentudás Egyetemén egy zsidó rabbival beszélgetve azt a látszatot keltették, hogy vallásuk egy a páska, illetve a Húsvét kérdését illetően. Vagy Erdő Péter azon könyvének a címe, hogy „Csak a kegyelem”⁵⁷, ami viszont Mária tiszteletéről, illetve a miseáldozat szerepe Isten kegyelmének kieszközlésében. Sejteni lehet, hogy olyan személete van, ami az „Üdvösség ajándéka” című hamis ökumenikus dokumentumban rejlik. Erdő Péter melleleg a magyarországi ökumenizmus nagy szószólója.

Ezt a módszert Isten elítéli az Ő szent ígében. Arról olvashatunk, hogy amikor Sekhem, a khivveus Khámor fia megszeplősítette Jákób leányát, Dínát, azt akarta felajánlani, hogy körülmetélkedi a zsidókhöz hasonlóan, hogy ezzel egyesítse az ő népét a zsidóékkal: „Elméne azért Khámor és Sekhem az ő fia az ő városának kapujába; és szólának az ő városuk férfaiával, mondván: 'Ezek az emberek békességesek velünk, hadd lakjanak e földön, és kereskedjenek benne, mert ímé a föld elég tágas nekik; az ő leányaikat vegyük magunknak feleségül, és a mi leányainkat adjuk nekik.' De csak úgy egyeznek bele e férfiak, hogy velünk lakjanak és egy néppé legyenek velünk, ha minden férfiú körülmetélkedik közöttünk, a miképen ők is körül vannak metélkedve. Nyájaik, jószáguk, és minden barmuk nemde mind miéink lesznek-é? Csak egyezzünk meg velök, akkor velünk laknak.” (1Móz. 34,20-23). Magyarul itt arról van szó, hogy Sekhem pusztán Dína miatt lett volna képes körülmetélkednie. Csak a külső jelt akarta felvenni, ami csak látszólagos, külső egységet jelentett volna, de belső nem, hiszen az ő szívük nem volt megtérve, körülmetélve: „Hanem az a zsidó, a ki belsőképen az; és a szívnek lelkében, nem betű szerin való körülmetélése az igazi körülmetélés; amelynek dicsérete nem emberektől, hanem Istentől van” (Róm. 2,29).

Ennek egy még zordabb formája, amikor a katolikusok egyszerűen hazudnak saját hitükkel kapcsolatosan. Azt szokták is mondani, hogy a katolikus egyház a Reformáció idejében a kegyelem tanát elismerték. Az előbb láttuk, hogy a tridenti, illetve a két vatikáni zsinatnál nem ezt tették. Sőt, a II. Vatikáni Zsinatnál a római katolikus dogmákat és a pápaságot ismét megerősítették⁴⁰. Sőt egy három évig tartó római katolikus kongresszuson (amin 2400 püspök is részt vett) tételesen megerősítették a régi tanításaikat⁴¹. Másik dolog, hogy egyes szavak ügyes használatával más jelentést tudnak közvetíteni az ember felé, amit a szó jelentéstartalmának a megváltoztatásával érnek el. Máskor pedig ködös, sejtelmes képeket, illetve fogalmakat alkalmaznak, amelyek különböző dolgokat sugallmaznak, ahelyett, hogy bármit konkrétan ki is mondanának vele. Például „Krisztus és Mária szívének összeforrasztásából áradó szeretetéből kell táplálkoznunk.” Ilyen értelemben a katolikus néném biztosított engem afelől, hogy ő is elfogadja a kegyelmet, de mint látjuk, a katolikus tanítás mást ért a kegyelem alatt. Így ez azt jelenti, hogy a katolikus misszionáriusok jelentős mértékben félrevezetik az embereket, ami a szektáknak egy másik tulajdonsága. Bizonyára ez rejthet amögött, hogy a katolikusok elmehetnek más vallások istentiszteleteire. Ennek a csúcsa az, hogy a Reformáció idején Skandináviában, az egyik evangélikus lelkészről kiderült, hogy nem más, mint egy jezsuita pap, aki hamis esküt vett fel.

A Reformáció végbemenetelével és Észak Európa megreformálása fájdalmas csapást jelentett a katolikus egyház részére. Érdekes megfigyelni olyan országokat, ahol katolikus többség van. Mivel a katolikus egyház intézményesített államvallás, ezért bele tud nyúlni a politikába is (ha ugyanis az az ország annyira nem szekularizálódott el, mint például Szlovákia vagy Szerbia⁴²). Ilyen esetekben a katolikus egyház teljesen ki tud nyújtózkodni, és megélnie teljes mértékben a vallási identitását. Spanyolországban például a 19. század közepén azért akasztottak fel egy iskolai tanárt, mert egy imádságban a „Szűz Mária” helyett „Isten”-t mondott⁴³. A mai Ecuadorban például (ahol a lakosságnak csak 1%-a keresztyén) olyan is történt, hogy a katolikus pap vezetésével protestánsok épületeit felgyújtották; Brazíliában például a hatvanas években el is bocsáthattak valakit protestáns hite miatt⁴⁴. Belga

ismerősöm elmondása szerint még 20 évvel ezelőtt a katolikus emberek az evangéliumi keresztyéneket publikus helyeken tojásokkal és zöldségekkel dobálták Belgiumban.

Egy párszor lehet találkozni olyan hitvédő katolikusokkal, akiken érződik, hogy valami visszatartott düh munkálkodik bennük. Számukra az ideál az erős középkori katolikus egyház volt, és ami teológiaiilag hiteles volt; minden kérdésében volt igaza. Nagy törést jelentett a katolikusoknak a reformáció, amikor ugyanis a protestánsok a katolikus egyház majdnem teljes reformálásának az igényével léptek fel. Ez gyakorlatilag a katolikus egyház megszűnésével járt volna, hiszen a reformátorok a katolikus teológia ellentétjét jelentették, és ebből fakadóan a katolikus egyháznak úgy kellett megváltoznia, hogy feladja az identitását és politikai hatalmát szolgáló tanításokat. Személyes színen, például hitviták esetében rosszul esett, amikor teológiai vitákba bocsátkoztak a reformátorok a katolikusok ellen, és a reformátorok be tudták bizonyítani igazságukat a Biblia ismeretük alapján. Nem lehet csoda, hogy miután Luther bemutatta tanait a wormszi zsinaton, a katolikus egyház egyetlen reakciója az volt, hogy dühhel kiátkozza, illetve üldözze őt. Ma is, különböző emberi kapcsolatokon keresztül megtudtam, hogy II. János Pál pápa (Kálvint ugyan szeretve) Luther személyét igen-igen utálja. Katolikus teológus ismerősömmel levelezgetve szintén felismertem a „visszavágás” vágyát, abban, hogy azon igyekezett, hogy állításaimat a Bibliából megcáfolja. Egy katolikus hitvédelmi honlapon a szerző protestánsok szexuális botrányait akarta hánytorgatni. Ez azért nem egészséges, mert ahelyett, hogy mások hibáit hánytorgassuk, inkább a saját dolgaikat kellene rendbetenniük. Egyik alkalommal vonaton utaztam 3 szegedi ferences társaságában. Kicsit belehallgatóztam a beszélgetésükbe. A protestánsokról is szó esett. Megemléstették, hogy ők mennyire mélyen benne vannak a saját hagyományaikba beleburkolózva. Jogos a felvetés (habár ők is a tükörbe nézhetek volna), de ugyanakkor tudniillik mi nem emeltük a hagyományainkat egyenértékűvé a Bibliával, amint azt a katolikus egyház tette. Ezt azért tartottam fontos leírni, mert ezzel csak azt bizonyítjuk, hogy a katolikusok szívük mélyén semmi egységet nem keresnek a protestánsokkal. Inkább a protestánsokat akarják visszaterelni a katolikus egyházba. Ezek az emberi reakciók csak azt mutatják, hogy ezek a katolikusok szívük mélyén háborognak, és nincsen meg az a békéjük, amit Krisztus megad az embereknek, hiszen állandóan azon görcsölnek, hogy megmutassák, hogy nekik van igazuk. Ez párosítva azzal, hogy a katolikusoknak nincsen üdvbizonyosságuk. Pedig Isten meg tudja védeni a Maga igazát, ha igazán egyenlő a katolikus igazsággal. Itt egy helyénvaló kérdést fel lehetne tenni: a katolikusok igazán mihez ragaszkodnak a legjobban? A saját egyházukhoz, vallásukhoz, és a pápához, mint „szentatyához”, vagy az igaz, élő Istenhez?

Az ökumenikus program előrehaladtával például egyre jobban vissza lehet majd állítani azokat a gyakorlatokat, amelyek nagyon botránkoztatóak lennének a protestánsok számára. Eleinte, de az idő elteltével egyre többet, és a sok kicsi sokra megy majd.

4. A karizmatikus katolicizmus

Manapság egyre jobban terjed az ökumenizmus mellett a neoprotestáns karizmatikus, illetve pünkösdistá irányzatok. Erőtéljes fellépésükkel, minden tettre való elszántságukkal, a hit hirdetésével, csodatettekkel, nyelveken szólással sok protestáns, de sok katolikus emberben is felgerjesztette a vágyat arra, hogy lelkesen gyűjtsenek lelkeket. Sok ember a karizmatikus-pünkösdistá irányzatban egy új ébredési hullámot, egyfajta késői esőt látnak. Sokan úgy nyilatkoznak, hogy egyszerűen megunták magukat a csontszáraz, kiüresedett templomokban, és ezért egyfajta izgalomra vágynak. A probléma az, hogy ilyenkor az ilyen emberek követelőznek, ahelyett, hogy a Bibliát olvasnák. Egyébként sok ilyen száraz hely tényleg száraz a (hitetlen) liberális teológia széleskörű elterjedése miatt, csak ezt sajnos sokan nem tudják. Ez a mozgalom sok szemszögből kérdéses (énmagam is óvakodok ilyen jelenségektől), ezért nem foglalkozunk velük részletesen, mert ők egy másik téma.

Katolikus részről egyesek természetesen ki szeretnének aknázni a karizmatizmusban rejlő lehetőségeket. A karizmatikus katolicizmusban nyilvánul meg leginkább a katolicizmusnak az a vágya, hogy szabadon kiélje teljesen a vallási identitását. Sok ilyen karizmatikus katolicizmus úgy nyilatkozik, hogy a karizmatikussága nagyon sokat jelent neki, és hogy ettől úgy érzi, hogy igazán hívő emberré lett. Bizonyoságtevők úgy nyilatkoznak, hogy ettől ők jobban tudták tisztelni Máriát, a nyelveken szólással és egyéb praktikákkal közelebb tudtak kerülni Istenhez. Ezeknek az embereknek az életük középpontjában a megtapasztalás, az élmény az első és az uralkodó.

Egy anekdótával szolgálnék ennek a mozgalomnak a leírásához: a televízióban egyszer néztem egy riportot a karizmatikus katolicizmusról, egyfajta „katolikus megújulásról”. Úgy nyilatkoztak egyesek, hogy nekik furcsa volt, hogy valaki megtért, és olyan volt, mint ha a holdról szállt volna alá. Bemutattak egy csoport diákot, akik beszélgettek a hitükről. Mosolygós arcok, egy boldog kiránduló csoport. Egyvalakinek volt egy pólója, amin az volt felírva, hogy „Felkelek, és megyek az én Atyámhoz”. Néhányan úgy nyilatkozott, hogy egy jó élményben részesültek, amikor találkoztak Jézus Krisztussal. Ilyenkor az ember el kezd reménykedni és érdeklődni, hogy hátha tényleg valami el kezdett mozgolódni a katolikus egyház berkein belül. Azután a nyelvbtlás: Az egyik diák azzal árulta el az esemény valódi hátterét, és arról számolt be, hogy neki nagyon jó dolog volt Jézussal találkozni, amikor az eukarisztia jegyeit vette, és az lement a torkán... Holott nem ez a valódi Jézussal való találkozás, hanem az, amikor az ember rájön arra, hogy végtelenül bűnös, elveszett ember, akinek állandóan van szüksége Krisztus támogatására, és a Krisztus öerte megtörtént váltságművére, hogy az állandóan megerősítse őt.

Ehhez a részhez még az is tartozik, hogy egyes katolikusok úgy akarják kínálatossá, de legalább elfogadhatóvá tenni a katolikus vallást a protestánsok számára, hogy elmesélik nekik a misztikus, lelki élményeikről. Így ezért szoktak a katolikusok beszélni az Istennel való kapcsolatukról, illetve ezért mondják, hogy Istent keresik. Nagyon nem stimmel a dolog, amikor ez átcsap abba az irányba, hogy egyes katolikusoknak Mária víziójuk van, ilyen víziója volt egyszer az erősen vallásos katolikus apai ágú nagymamámnak. Onnan lehet tudni, hogy ez csak egyfajta eszköz a protestánsok visszadédelgetése a katolikus egyházba, mert ezt a taktikát a waldensek és az első protestánsok esetében is alkalmazták, de fontos mondani, sikertelenül. Ezt az eszközt alkalmazták az erőszakosabb módszerek bevetése előtt, például hadjáratokkal, vagy nők és gyermekek barlangokba való bezárásával, éheztetésével, majd füsttel való megmérgezéssel⁴⁵.

Mindezenáltal tudni lehet, hogy valami nem stimmel a karizmatikus katolicizmussal.

5. A katolicizmus liberalizmusa és a konzervatív keresztyénség ellenessége

A római katolikus egyház kialakulásában több tényező közül kettőt említenék. A római katolikus egyházban fontos volt elsősorban az, hogy ahogyan egyre jobban nőtt az egyházi hatalom, a többi keresztyén püspökség elől magához ragadta a hatalmat. Később, amikor a 4. században a keresztyénséget államvallássá tették, hirtelenül a keresztyénség sok-sok embernek a vallása lett. A keresztyénség korai századaiban máris rengeteg tévtanítás jelentkezett, mivel új vallás volt, és az emberek sokfajta emberi, és nem biblikus gondolatot vitt be a keresztyén dogmatikába. Olyan, mint amikor egy számítógép egy új vírussal találkozik, és még nincsen védelem ellene. Ez azért van, mert a Biblia Isten gondolatait tartalmazza, és Isten gondolatai nem a mi gondolataink: „Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim - így szól az ÚR.” (Ézs. 55,8). Emellett ahhoz, hogy nagyobb tömegekt nyerjen magának, a római katolikus vallás egyszerűen összekeverte a keresztyénséget sok pogány elemmel. A római istenek helyébe például a katolikus szentek kerültek. Más pogány vallásokat is magába olvasztott a római katolikus egyház, mint például a dágon kultusz, illetve Seb, Ízisz, illetve Hóreb kultusza, illetve az égi

királynő kultusza Babilóniában⁴⁶. Ez arra a régi trükkre épül rá, hogy ha a nagyobb és erősebb meg akarja nyerni magának a kisebbet erőszak nélkül, akkor részben hasonlít a kisebbre, úgymond próbál neki „tetszeni”, majd ha közelebb került, akkor megragadja. Ilyen elemeket lehet fellelni a mai ökumenikus mozgalomban is, és ez csak arra utal, hogy Rómának több száz éves tapasztalata van az ökumenizmust illetően...

A továbbiakban Róma tovább nőtt hatalmában. Saját városállama lett, zarándok milliói látogatták. „Az örök város” névvel illették. Politikai, gazdasági, társadalmi erő lett, sőt hadsereggel rendelkezett, sőt országok felett uralkodó királyokat is kényszeríthetett térdre fagyoskodni a hóban. Rettegтетett szó volt hallani: excommunicatio! Teológiájában egyre több emberi gondolat uralkodott el, amelyet nem lehetett megváltoztatni, mivel megmásíthatatlan, „tévedhetetlen” pápai ediktum volt. Érdekes, hogy például csak a trentói zsinatig nem volt külön protestáns vagy katolikus Biblia, vagy az, hogy Mária „mennybemenetele” csak a 20. század közepén lett dogma (most például újabban a Szűz Máriával kibővített szentnégyesség gondolatát pedzegették). A szentekkel és Máriával, sőt az őrangyalokkal Jézus úgy tűnik, mint ha csak „egy lenne a többi közül”. Így az emberek tulajdonképpen elkezdhetnék magukat isteníteni, de ezzel párhuzamosan Krisztus szerepe lecsökken, elenyészik, sőt el is tűnhet (érdekes, hogy amikor a pápa tart beszédet, vagy beszél Krisztusról, a hallgatóság mindig úgy néz rá, mintha ő maga lenne a lényeg, nem Krisztus). Nem véletlenül mondja Isten a Bibliában, hogy „Én vagyok az Úr, ez a nevem, és dicsőségemet másnak nem adom, sem dicséretemet a bálványoknak.” (Ézs. 42,8). A katolikus teológia olykor túlzásba, extázisba esik, ilyen elemeket lehet fellelni például abban, hogy milyen isteni tulajdonságokat tulajdonítanak Máriának: „a Közvetítő”, „az Egyház Anyja” (aki osztozott Krisztus kereszten történő szenvedésében), „az Ég Királynője”, a „Szeplőtelen, Szent Szűz”, aki egész életén keresztül büntelen szűz volt... Ilyen értelemben, mivel a római katolikus teológia végzetesen eltávolodott a Bibliától, ezért *liberális jellegű teológia*, hasonlóan a protestáns egyházakat infesztáló teológiához.

Mivel azonban a római katolikus teológia évszázadokon keresztül egyedüluralkodó *monopól helyzetben* volt, nagyon elkényelmesedett helyzetbe került. Ezért nem volt felkészülve a Reformáció kitörésére, amikor követelték, hogy Róma tetőtől talpig megreformálja magát. Nem kényelmes érzés, ha elveszíti valaki felett a hatalmát, olyan, mint a hideg zuhany, és bizony bosszantó lehet. Nem véletlen, hogy annyira vehemens volt az ellenreformáció (például Csehország és Belgium egész lakosságát, Franciaország és Magyarország lakosságának nagy részét erőszakkal visszatértették a római katolikus vallásra). Olyan volt, mintha azt mondanák a római katolicizmusnak, hogy „neked nincs igazad, hanem nekünk”, és közben bizonyítanak is. Ezért van az, hogy a római katolicizmus rossz szemmel néz a konzervatív keresztyénekre, azokra, akik nem vállalnak kompromisszumot a hit kérdéseiben, hogy álegységet kössenek Rómával. Ezért is a római katolikus ökumenisták azzal okolják a konzervatív keresztyénséget, hogy minden baj gyökere azzal, hogy nem hajlandó „a szakadás bűnével felhagyni”⁴⁷. Tovább is mennek, és azt állítják, hogy Luther és Kálvin nagyon bűnös dolgot tettek a Reformációval, mivel azzal szétszakították darabjaira Krisztus „ezer sebből vérző” testét.

IV. Az ökumenikus mozgalom által hivatkozott néhány bibliai igehely magyarázata

1. Mt. 25,31-46

A Bibliának ezen része felveti azt a kérdést, hogy ki számít igaznak? Az emberi igazság tettekben rejlik? Abban, hogy enni adunk az éhezőknek, inni a szomjúhozónak, ruhát adni a mezítelennek? Talán ezek az igeszakaszok éppen ezt súgnák. A római katolikus teológia olyat állít, hogy az ember a törvény megtartása révén is üdvözülhet, így olyan emberek is elérhetik a mennyországot, akik nem követték Jézust, hanem Istennek tetsző, „jól

eltöltött” életet éltek. II. János Pál pápa például azt állítja, hogy a Tíz Parancsolat megtartásával el lehet érni az üdvösséget. Ismeretes továbbá a római katolikus teológia számára az „anonim keresztény” fogalom, ami olyan embereket jelöl (mint például ateistákat), akik rossz példát láttak a kereszténységben, és otthagyták, de egyéni életükkel el tudják érni az üdvösséget.

Végülis, a kérdés azonban marad: ki számít igaznak? Olvassuk el Jób könyvének a legeslegeslő két mondatát: „Vala Úz földjén egy ember, akinek Jób vala a neve. Ez az ember feddhetetlen, igaz, istenfélő vala és büngyülölő” (Jób 1,1). Így tehát Jób egy olyan ember lenne, aki megüti Isten mércéjét, azaz, hogy tökéletes legyen: „Ti azért legyetek tökéletesek, mint ahogy mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt. 5,48)? De tudjuk, hogy egyik ember sem tökéletes, ha az ember rágondol a mai bűneire, rájön, hogy a gyakorlat erre rácáfol (Róm. 10,3). Jézus azt mondja a gazdag ifjúnak, hogy „Jézus ezt válaszolta neki: "Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, egyedül csak az Isten.” (Lk. 18,19). A Jób könyvének a 38., 39., és 42. fejezetében olvashatunk arról, hogy Isten mégis megdorgálja Jóbot, aki bűnbánatot tart, minekutána Isten újra megáldja őt. A Római 4,3 világítja meg a legjobban hogyan lehetünk egyszerre bűnösök illetve igazak Isten előtt: azáltal, hogy Isten Krisztusért tulajdonítja nekünk az igaz voltunkat: „De mit mond az Írás? "Hitt Ábrahám az Istennek, és Isten ezt számította be neki igazsággul.”

Olvassuk el a Bibliának egy olyan részét, ami a kálvinistáknak klasszikus igeszakasznak számít: „Még ugyanis meg sem születtek gyermekei, és nem tettek semmi jót vagy rosszat, de hogy az Istennek kiválasztáson alapuló elhatározása érvényesüljön, ne a cselekedetek alapján, hanem az elhívó akarata szerint, megmondattott Rebekának, hogy "a nagyobbik szolgálni fog a kisebbiknek", úgy ahogyan meg van írva: "Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem." Mit mondjunk tehát? Igazságtalan az Isten? Szó sincs róla! Hiszen így szól Mózeshez: "Könyörülök, akin könyörülök, és irgalmazok, akinek irgalmazok." Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené. Mert így szól az Írás a fáraóhoz: "Éppen arra rendeltelek, hogy megmutassam rajtad hatalmammat, és hogy hirdessék nevemet az egész földön." Ezért tehát akin akar, megkönyörül, akit pedig akar, megkeményít. Azt mondod erre nekem: "Akkor miért hibáztat mégis? Hiszen ki állhat ellene akaratának?" Ugyan ki vagy te, ember, hogy perbe szállsz az Istennel? Mondhatja-e alkotójának az alkotás: "Miért formáltál engem ilyenre?" Nincs-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt díszessé, a másikat pedig közönségesse formálja? Az Isten pedig nem haragját akarta-e megmutatni és hatalmát megláttatni, és nem ezért hordozta-e türelemmel a harag eszközeit, amelyek pusztulásra készültek?” (Rom. 9, 11-22).

Ebből világos, hogy az üdvösség nem alapszik semmilyen emberi tulajdonságra. Ezt erősíti meg a Róma 5,6: „Mert Krisztus, mikor még erőtelenek valánk, a maga idejében meghalt a gonoszokért”. Az embernek csak Krisztus érdeméért lehet üdvössége, aki eljött az Övéihez, aki tulajdonképpen nem is ismerték fel: „Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadák be őt.” (Jn. 1,11). Ez így ellentmond annak, hogy Isten kiválasztott népe eleinte még be se fogadták Jézust a saját soraikba, mert még hitetlenségükből meg kellett térniük, és a világosságba kellett jönniük, Jézus színe elé.

Az írásnak témát adó igeszakaszban szó esik az emberiség két csoportjáról; azokról, akik tagadták Jézust, és akik ezért elkárhoznak, és azokról, akik felismerték Jézust, törődtek Vele, és akik üdvözülnek. Ennél a pontnál megint jó lenne feleleveníteni azt, hogy ha valaki megtér, az újjászületik, és „Ha jó a fa, jó a gyümölcse is, ha rossz a fa, rossz a gyümölcse is. Mert gyümölcseről lehet megismerni a fát. Viperák fajzata! Hogyan szólhatnátok jót gonosz létekre? Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj. A jó ember jó kincséből hoz elő jót, a gonosz ember gonosz kincséből hoz elő gonoszt.” (Mt. 12,33-35) Továbbá Isten az Ő kiválasztáson alapuló kegyelméből még az Ő gyermekei számára előre elkészíti azok jó

tetteit, hogy azokban éljenek. (Ef. 2,10). A hívó élet lényege hogy „hogyan élhettek az Úrhoz méltóan, teljes mértékben az ő tetszésére, és teremjétek gyümölcsöt mindenfajta jó cselekedettel, és növekedjétek az Isten ismeretében.” (Kol. 1,10). Egyébként itt érdekes megfigyelni, hogy az Ítélobíró Krisztus két csoportra osztja az embereket anélkül, hogy megvizsgálta volna tetteiket (32. igevers), és először az üdvözülőknek szól, hogy „Jertek én Atyám áldottai, örököljétek az országot, amely számotokra készített a világ megalapítása óta” (34. igevers).

Így tehát érthető a két csoport reakciója: az üdvözülők bánattal regálnak Jézus szavaira, önigazoltatás nélkül, felemlegetve bűnös hiányosságukat: „Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk volna hozzád?” (37-39. igevers). Jézus így felsorolja tetteiket, amelyek a *hitüknek a gyümölcse*, ami a *Jézushoz való ragaszkodásukat jelképezte*. Szintén érdekes az elkárhozók válasza, vagyis inkább maga mentegetőzése, miszerint elterelik magukról a bűnösségüket, kérkedvén, hogy ők ugyan „Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, jövevénynek vagy mezítelennek, betegen vagy börtönben, amikor nem szolgáltunk neked?” (43-44. igevers). Szegények, éhezők, betegek, börtönben ülők mindenhol körülöttünk vannak, így nincsen mentség, hogy nem tudunk senkin sem segíteni. A Biblia azt mondja, hogy „Aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi: bűne az annak.” (Jak. 4,17). Bűnbeesett világunk tükéletes formája az eredeti paradicsomban, de akkor is érvényben van Isten törvénye, és megköveteli annak betartását minden embertől. Így ha a jót elmulasztjuk, hiányosság nekünk, de ha azt megcselekedjük, akkor csak azt tesszük, ami kötelességünk (Lk. 17,9-10). Ha akár csak egy bűnt is megszegünk, úgy bűnösök vagyunk abban az értelemben is hogy az egész törvényt is megszegtek: „Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megrontásában bűnös.” (Jak. 2,10).

Még egy utolsó gondolat: lehetetlen úgy üdvözülni, hogy nem is veszünk tudomást Jézus létezéséről. Éppen hogy Jézus személye az, ami vonzza az embereket a megtéréshez: az Ő áldozata, amit értünk vitt véghez a Golgotán, hogy meghalt a mi helyünkben a mi bűneinkért, mielőtt meg sem születünk, teljesen érdemtelenül. Csak egy út van Istenhez, és ez maga Jézus: „Én vagyok az út, az igazság, és az élet; senki sem mehet az Atyámhoz, hanemha én általam.” (Jn. 14, 6). Továbbá a keresztyéni hívó élethez aktív bizonyosságtevés is szükséges: „Azokat, akik megvallanak engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt. De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.” (Mt. 10, 32-33).

2. Jn. 13,34-35.17,21-23

A modern ökumenikus mozgalom szállóigéjévé vált ez a két bibliai rész a János evangéliumából: „Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”, illetve „hogyan mindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbenem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem. Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk: én öbennük és te énbenem, hogy tökéletesen egyek legyenek, hogy felismerje a világ, hogy te küldtél el engem, és úgy szeretted őket, ahogyan engem szerettél.” (Jn. 13,34-35, illetve Jn. 17,21-23). Erre alapozzák meg azon nézetüket, hogy minden keresztyén/keresztény felekezetnek a szeretet jegyében kell egyesülni. Ezek szerint a megosztottság súlyos bűn, amelyből meg kell térni.

A fenti igeszakasz vizsgálódása előtt azonban tisztázni kell a látható, illetve a láthatatlan egyház közti különbségeket. A látható egyház az egyház látható elemeiből áll –

templomokból és épületekből, illetve az egyházi szolgálattevőkből és a gyülekezeti nyájából. A hitetlenek sokszor azt gondolják, hogy elég az üdvösséghez, „ha hiszek valamiben, vagy valamilyen egyház tagja vagyok”. De nyilvánvaló, hogy nem azt fogja kérdezni Jézus az Utolsó Ítéletnél tőlünk, hogy milyen egyházhoz tartoztunk a földön, hanem hogy hittünk-e Őbenne. Az ember gondolhatna arra, hogy az ember valamilyen céllal látogat el templomba, hogy a prédikációk során magához vegyen lelki táplálékot. Ezért minden felekezetben, minden gyülekezetben egyfajta kettősség áll fenn: vannak megtért hívő emberek, de mellettük vannak még megtéretlen emberek, akik még keresik az Istent. Ezért azok az emberek, akik Istennel vannak együtt élő kapcsolatban, azok egyfajta titokzatos módon fel nem bontható kapcsolatban vannak egymással. Ez a **láthatatlan egyház**.

Ám az ökumenisták nem sajátíthatják ki maguknak a szeretet illetve ezeket a bibliai igeverseket. Nézzük meg, hogy a János evangéliumának mind a 13., mind a 17. fejezetében Jézus „az öveiről” beszél – mint a kiválasztott népről: „Nem mindnyájatokról szólok; tudom én kiket választottam el...” (Jn. 13,18). „Megjelentettem a te nevedet az embereknek, akik evilágból nékem adtál: tieid valának, és nékem adtad azokat; és a te beszédedet megtartották” (Jn. 17,6). Ezek a kiválasztott emberek azok, akik az újjászületéssel Isten gyermekeivé lesznek, akik alkotják a hívők testületét, a láthatatlan egyházat. Ezeket az embereket Isten jelöli ki a megszületésük előtt, sőt a világ teremtése előtt: „Mert mikor még meg sem születtek, sem semmit jót nem cselekedtek, hogy az Istennek kiválasztás szerint való végzése megmaradjon...” (Róm. 9,11). „Mert őbenne kiválasztott minket magának már a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte szeretetben.” (Ef. 1,4).

Így láthatjuk, hogy Istennél a láthatatlan egyház az elsődleges a látható, földi egyházhoz képest. Így az Isten gyermekei közti egységet lehetetlen megtörni. Olyanannyira lehetetlen, minthogy a vér szerinti testvéremet a nem testvéremnek mondanám – hiába; lehetetlen visszacsinálni a biológiai születésünket, hogy ne a testvérem legyen. Még akkor is, ha testvérvisszály lép fel, és megutálják egymást, egy időre. Ehhez képest az ökumenikus mozgalom úgy beszél a felekezeti megosztottságról, mintha engedetlen emberek az ő bűnös tetteikkel képesek szétszakítani Krisztus testét, ami szerintük „ezer sebből vérzik”. Egy ilyen kijelentés gyenge képet fest Jézusról, mintha nem tudná összetartani a nyáját. Vessük össze ilyen képet olyan Krisztussal, aki a Kőszikla, a Sarokkő, Akire az egész egyház felépül, a Vőlegény, Akinak engedelmeskedik a mennyasszonya: „...építem fel az én anyaszentegyházamat...” (Mt. 16,18). Vagy: „Lerontom az Isten templomát, és három nap alatt felépítem azt.” (Mt. 26,61).

Az ökumenikus mozgalom különösen téved akkor, amikor azt állítja, hogy az igeszakaszunk azt jelenti, hogy majd a jövőben minden felekezet felekezetközötti egységben lesz egymással, például a római katolikus egyházat is beleértve. Ez azért értelmetlen, hiszen amikor Jézus ezeket a szavakat kimondta, és még azelőtt is, nem is létezett sem római katolikus, sem református, sem semmilyen más egyéb felekezet sem. Ebből látszik, hogy amikor a római katolicizmus beszél egységről, azt úgy értelmezi, hogy mindenki a látható egyház berkein belül lesz egységben. Pedig ez nem így van, hiszen fontosak a teológiai különbségek. Sokszor azt lehet hallani, hogy a protestánsok illetve a római katolikusok között egyre kisebbek a különbségek, de ez nem így van. Tudniillik a pápák által lefektetett római katolikus dogmák megváltoztathatlanok, visszavonhatatlanok. Ezek a dogmák pedig a dogmafejlődés során pedig egyre jobban térnek el a Bibliától. A 20. század közepén fogalmazták meg például Mária mennybemenetelének a dogmáját. A II. vatikáni zsinatot átfutva például egyszerűen csupán megismételte az eddigi érvényben lévő római katolikus dogmákat, sőt a trident zsinat végzéseit is megerősítette. Luther szerint az Evangélium, azaz Krisztus áldozata a keresztyénség szíve: ezen áll vagy bukik az egész hit és az üdvösség. Nem tűr változtatást vagy hozzátevést. Csak egy Evangélium van, és nincsenek „alternatív látásmódok”. Az ember csak egyféleképpen lehet Isten gyermekévé, Jézus áldozatán

keresztül, amit az Övéiért vitt véghez a Golgotán, az Ő igazsága nekünk tulajdonítatva igazságul: „Mert miképen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek, azonképen egynek engedelmessége által sokan igazakká lesznek” (Róm. 5,19). Így ha ebben a kérdésben teológiai eltérések adódnak két felekezet között, akkor nem lehetnek egységben, márpedig a római katolikus egyház hozzáteszi Krisztus áldozatához az emberi együttműködést az üdvösségben, illetve a törvény megtartását is.

Azonban az igeversünk mégis azt állítja, hogy a hívő embereknek egységben kell lenniük, hogy Jézus szavaival „elhigye a világ, hogy te küldtél engem” (Jn. 17,21). A hívőknek valóban szeretniük kell egymást, hiszen „Ha azt mondja valaki, hogy Szeretem az Istent, és gyűlöli a maga atyjafiát, hazug az: mert aki nem szereti a maga atyjafiát, akit lát, hogyan szeretheti az Istent, akit nem lát?” (1Jn. 4,20). Emlékezzünk arra, hogy Jézus az igeversünk szavait éppen azelőtt mondta, mielőtt meghalt volna a Golgotán. Éppen ezért az igazi szeretet „...nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.” (1Jn. 4,10). Az igazi szeretet nem egyfajta langyos, haverkodó „ökumené szeretet”, hanem egyfajta olyan szeretet, ami megbocsát, ami elnézi a bűnt, nem üt vissza, és elfedezi azokat. „A szeretet hosszútűrő, kegyes;... nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt... mindent eltűr.” (1Kor. 13,4-7). Így a szeretet arról szól, hogy Jézus példáját követve képesek legyünk egymást szeretni, ha netán bántanak, és kölcsönösen tudunk bocsánatot kérni, illetve megbocsátani, mint ahogyan ezt Jézus a legtökéletesebben tette a kereszten: „Atyám! Bocsásd meg neki; mert nem tudják mit cselekesznek.” (Lk. 23,34).

Ez a fajta egyszerű szeretet és megbocsátás nem az a fajta teológiai összeegyeztetés, amiről az ökumenikus mozgalom beszél. Így tehát ha valódi egységben szeretnénk lenni, akkor a megbocsátáson keresztül kell ezt tenni, Jézus példaképét követve. Így tulajdonképpen mindennek tudatában azt válaszolhatjuk az ökumenikus mozgalomnak református módra, hogy „minden vallást tisztetem, de a sajátomat legjobban szeretem”. Ugyan nem állítjuk a magunk felsőbbrendűségét, de nem erőltetjük a nem létező egységet sem.

V. Az ökumenikus helyzet jövője, összefoglalás

1. A mai helyzet

Létezik a római katolikus egyházzal egy olyan vers, amit nem mondtak el nekünk¹⁷:

Amikor kicsi a létszáma, olyan, mint egy ártatlan bárány.
Amikor egyenlő létszámban van, olyan, mint egy ravasz róka.
Amikor létszám fölényben van, olyan, mint egy ordító tigris.

Az ökumenizmus szépen előrehalad Róma vezényletével. Azért, mert az emberek nagy többsége egyszerűen tudatlan a bibliai tanítással szemben. Ez viszont tág manőverezési teret enged a római katolikus egyháznak teljességre kivitelezni az ökumenista programját. Ha Magyarország helyzetét tekintjük, egyre több ökumenikus missziológiai központot hoznak létre, és egyre jobban vonják össze a katolikus intézményeket a protestánsokkal együtt, ennek csak egyik jelzője, hogy a közös pénzügyi alapot is fontolgatják. Sőt, a protestáns oldalt is nézve, a fiatalabb nemzedéket is az ökumenizmus szellemében nevelik fel. Ennek úgy vélem, van kihatása is a protestáns gyülekezetekre is, mivel ezen nincsen Isten áldása. Ahelyett, hogy a misszióval, a megtérés hirdetésével foglalkoznának, befelé fordulnak, és a saját belügyeikkel foglalkoznak, amelyek közül az egyik az ökumenizmus. A megtérés, a megújulás már az egyházban egyet jelent a mindennek előtti egyházi egységgel. Egyre több ökumenikus programot és csoportot hoznak létre, és a gyülekezetekbe egyre többen az ökumené gondolatát diffundálják; lehet diplomát kapni ökumenikus teológiából, sőt az

evangélikus teológia egyik tárgya az ökumenika. Nem divatos a katolikus egyházat kritizálni; ezekre a kritikákra rossz szemmel néznek, sőt igyekeznek el is hallgattatni őket. A Lund elv értelmében az egyházaktól elvárják, hogy programjait ahol lehet közösségben tegyék meg minden szinten, és az igehirdetésekből is nagy teret engedjenek az ökumenizmus témájának. Sőt az Ökumenikus Charta értelmében a közös missziót is támogatják, még a politikában is vegyék ki részüket is^{47,48}. Leplet tesznek azokra a különbségekre, amelyek vízvázlasztó dolgok kellenek, hogy legyenek. Egy szemléletes példát megemlíteném, hogy a Budahegyvidéki református templomban lelkészkedik Szabó István, aki a magyarországi református egyház vezetője, és ökumenikus párti. A fás prédikációs székébe be van faragva az ökumenizmus jelvénye az „Ökumené” szóval együtt. Ennek a gyülekezetnek haldoklik az ifjúsági csoportja. Ha viszont egy Biblia Szövetséges templomot nézzünk, mint a pasaréti gyülekezetet, ahol Cseri Kálmán a lelkész, és ahol az ökumenizmust nem hirdetik, ott jóval nagyobb a közösség; 10 ifjúsági csoport van. Sőt, ez a gyülekezet tele van olyan emberekkel, akik egyszer katolikusok voltak. Én úgy látom, Isten sokkal inkább kihúzza az embereket a katolikus egyházból. Saját tapasztalatomból beszélve azt találom, hogy a Biblia Szövetséges gyülekezetek Magyarországon a legerősebb gyülekezetek.

2. Mit hoz a jövő?

Olyan korban élünk, ahol nem nagy becsben tartják a Bibliát. Az emberek nagy része elfordult Istentől. De ugyanez történhet vallási köntösben is, és ezáltal a hamis egyházat építik fel. Nem lehet pontosan megmondani, mi lesz majd a jövőben, csak feltételezésekkel lehet élni az alapján, amit ma tapasztalunk. Ahogyan láttuk, a római katolikus egyháznak a legnagyobb érdeke, hogy hatalmon legyen, és minél több ember fölött uralkodjon. Így ha az ökumenikus program ilyen léptékekkel halad előre, el lehet várni, hogy akár egy pár évtized után alig található lesz majd protestáns, mert mind beolvasztották a római katolikus egyházba, akár önkéntesen, de akár erőszakkal is. Ma például vannak olyan ökumenikus lelkületű evangélikusok Németországban, akik azt mondják, hogy az lenne a legjobb dolguk, hogy egyszerűen visszatérnének a római katolikus egyházba. Azt is el kezdték már hangoztatni, hogy az evangélikus egyház beleolvadhatna a római katolikus egyházba olyan módon, mintha egy katolikus rend lenne. Ennek első lépései voltak az augsburgi szerződés a lutheránusok és a római katolikusok között, az „üdvösség ajándéka”⁴⁹, a II. „ökumenikus” Vatikáni zsinat, a Charta Oecumenica. 2005 decemberében például még több kérdésben akarnak most tárgyalni az evangélikusok, és most a Metodista Világszövetség is szándékszik aláírni ugyanazt a közös nyilatkozatot, amit a Lutheránus Világszövetség is aláírt^{50,51}. A dominó-elv alapján teljesen lehetséges, hogy majd a többi protestáns felekezet is bedől ennek az emberi gondolkodásból származó egyesítési ötletnek. Rémisztő, ahogyan például az anglikán egyház manapság teéjesen elismeri a római katolikus pápa tekintélyét⁵⁸. Olyan nyilatkozatot is tettek, hogy II. János Pál pápa halálával az anglikán egyház is meghalt. Belgiumban alkalmom volt résztvenni egy pár anglikán istentiszteleten. Úgy mutatták be az anglikán egyházat, mintha az katolikus jellegű lenne. Az anglikán egyház elfogadja a Biblia római katolikus kánonját, figyelmen kívül hagyván a bibliai figyelmeztetést: „Hogy ha valaki ezekhez hozzá tesz, e könyvben megírt csapásokat veti Isten arra.” (Jel. 22,19). Teljesen világos az anglikán egyház célja – lelépett az egyenes útról, és az aposztázia szellemét követi tovább.

Tegyünk itt most ismét egy éles megfigyelést – a mai evangélikus, metodista, illetve anglikán egyházak az arminiánus tanítást követik. Azt az arminiánus tanítást, ami az emberi akaratot és „hiszegetést” teszi a középpontba. Vannak arminiánus hívők is, de érdekes megfigyelni, hogy éppen ezek az egyházak indultak el a Rómával való hivatalos egyesülés felé – ha az ember lesz a középpontban, akkor nem meglepő ha emberek előbb és inkább emberekkel vallanak közösséget.

Olvassuk el egy részletet a Bibliából, ami a protestáns ökumenikus hitehagyás folyamatát jellemzi:

„Jósáfátnak már nagy volt a gazdagsága és dicsősége, amikor Aháb sógorává lett. Néhány év múlva elment Ahábhoz Samáriába, és Aháb sok juhot és marhát vágatott le neki meg a vele levő hadinépnek. Majd arra biztatta őt, hogy vonuljon vele együtt Rámót-Gileád ellen. Aháb, Izráel királya ezt kérdezte Jósáfáttól, Júda királyától: Eljössz-e velem Rámót-Gileád ellen? Ő ezt válaszolta neki: Elmegyek, akárcsak te, és az én népem, akárcsak a te néped; veled leszünk a háborúban! De Jósáfát ezt mondta Izráel királyának: Kérdezd meg előbb az ÚR igéjét! Izráel királya azért összegyűjtötte a prófétákat, négyszáz embert, és megkérdezte őket: Elmenjünk-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyek róla? Ők így feleltek: Vonulj föl, mert Isten a király kezébe adja azt! Jósáfát azonban ezt mondta: Nincs itt az ÚRnak több prófétája, akit megkérdezhetnénk? Izráel királya így felelt Jósáfátnak: Van még egy ember, aki által megkérdezhetjük az URat, de én gyűlölöm őt, mert sohasem prófétál nekem jót, hanem csak rosszat. Míkájehú, Jimlá fia az. Jósáfát erre így szólt: Ne mondjon ilyet a király! Ekkor Izráel királya odahívta egyik udvari emberét, és ezt mondta: Siess Míkájehúért, Jimlá fiáért. Izráel királya és Jósáfát, Júda királya ott ült díszruhába öltözve, mindegyik a maga trónján. Ott ültek Samária kapubejáratánál a téren, a próféták pedig mind ott prófétáltak előttük. Cidkijjáhú, Kenaaná fia vasszarvakat készített magának, és ezt mondta: Így szól az ÚR: Ezekkel ökleled Arámot, míg csak el nem pusztítod! A próféták mindnyájan így prófétáltak: Vonulj föl Rámót-Gileád ellen, és sikerrel jársz! Az ÚR a király kezébe adja azt! A követ pedig, aki elment, hogy elhívja Míkájehút, így szólt hozzá: Nézd, a próféták egyhangúlag jót ígérnek a királynak, legyen azért a te beszéded is olyan, mint az övék, és ígérj jót! De Míkájehú így felelt: Az élő ÚRra esküszöm, hogy csak azt fogom mondani, amit az én Istenem mond. Amikor a királyhoz érkezett, a király megkérdezte tőle: Míká! Elmenjünk-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyek róla? Ő így felelt: Vonuljatok föl, és járjatok szerencsével! A kezetekbe kerül. A király azonban ezt mondta neki: Hányszor eskesselek meg, hogy csak igazat mondj nekem az ÚR nevében? Erre ő így felelt: Láttam egész Izráelt szétszóródva a hegyeken, mint egy nyájat, amelynek nincs pásztora. Az ÚR pedig ezt mondta: Nincs ezeknek gazdájuk, térjen haza mindenki békével! Ekkor Izráel királya így szólt Jósáfáthoz: Ugye megmondtam neked, hogy nem prófétál ez nekem jót, csak rosszat? Míkájehú pedig ezt mondta: Halljátok az ÚR igéjét! Láttam az URat trónján ülve, és az egész mennyei sereg ott állt a jobbján és balján. És ezt mondta az ÚR: Ki fogja rászedni Ahábot, Izráel királyát, hogy fölvonuljon és elessék Rámót-Gileádnál? Erre az egyik ezt mondta, a másik azt mondta. De előlépett egy lélek, megállt az ÚR előtt, és így szólt: Majd én rászedem őt! Az ÚR ezt kérdezte tőle: Hogyan? Az így felelt: Elmegyek, és hazug lélek leszek minden prófétája szájában. Az ÚR pedig így szólt: Így csakugyan rá tudod szedni. Menj és tégy így! Íme így adott az ÚR hazug lelket valamennyi prófétád szájába. Az ÚR kimondta vesztedet. Ekkor odalépett Cidkijjáhú, Kenaaná fia, arcul ütötte Míkájehút, és ezt mondta: Talán eltávozott tőlem valamerre az ÚR lelke, és csak veled beszél? Míkájehú így felelt: Majd meglátod azon a napon, amikor szobáról szobára mész, hogy elrejtőzz. Akkor ezt parancsolta Izráel királya: Fogjátok Míkájehút, vigyétek Ámón városparancsnokhoz és Jóás királyfihoz, és mondjátok: Ezt parancsolja a király: Vessétek börtönbe, és szűkösen tápláljátok kenyérrel és vízzel, amíg békében vissza nem térek!” (2Krón. 18,1-26).

Ez sajnos teljesen jellemző a mai ökumenikus helyzetre. Próféták százai, akik a népnek a tanítói egyöntetűen azt hangoztatják, hogy Jósáfát királya egyesüljön Ahábbal, a hitetlen királlyal az ő vállalkozásában. Többféle kedves dolgot mondanak mindkét királynak, és azzal bíztatják, hogy szerencsésen fognak járni a síriak elleni harcukban. Ahábnak viszont volt egy prófétája, egy Mikeás nevű próféta, aki viszont mindig rossz dolgokat jövendölt neki, feltehetően azért, mert ezzel értesítésére akarta adni, hogy Isten helyteleníti Aháb hitetlenségét. Mikeás eleinte ugyanazt akarja hirdetni, mint a amit a hamis próféták hirdetnek.

Nem könnyű annyi száz embernek ellentmondani, akik lelkesíteni akarják a királyukat és kedvébe járni. De Aháb mégis megérzi, hogy más az igazság: Mikeás, a magányos próféta, aki ténylegesen Isten akaratát és szavát közvetítette szörnyűséges veszteséget jövendöl Ahábnak és Jósáfátnak: Aháb maga meghal, de Jósáfát pedig megmenekül, isteni csoda révén, de a sereg szétszéled. Pedig ő maga annyira birka volt, hogy képes volt Aháb király páncélját felvenni, hogy ő legyen a célpont Aháb király helyett. Hasonlóan képesek a magukat evangéliumi keresztyéneknek mondó emberek mindent felvállalni amit a római katolikus egyház óhajt, bármibe is kerüljön nekik. Manapság annyian mondogatják ész nélkül az ökumenista retorikát az egyházban, hogy nehéz meghallani mellette az igazságot. A történetben például Mikeást eddig agyonhallgatták, de most pedig megverték és a börtönbe vetik, hogy nyomorúságos vízzel és kenyérrel táplálják. Manapság nem veszik jó néven azt, aki feszültségeket okoz azáltal, hogy ellentmond a nagy ökumenikus paradigmáknak. Nézzünk szembe az igazsággal – a liberális ökumenistáknak az a szándéka, hogy a konzervatív teológiát egyszerűen az útból kitakarítsa, ami lelkiismeretül szolgálván ellenmond a grandiózus ökumenikus terveinek. Nagy lesz az a veszedelem, ami elérheti Isten népét, aki ilyen szinten és ilyen gátlástalanul közösséget vállal a hitetlenekkel. Holott most kell a leginkább színt vallani, hogy ne a világ szerint gondolkodjunk, hanem Isten szerint. Legyünk éberek, és gondoljuk át alaposan végig, hogy mit is csinálunk az ökumenizmus területén, illetve hogy egyáltalán szükséges-e.

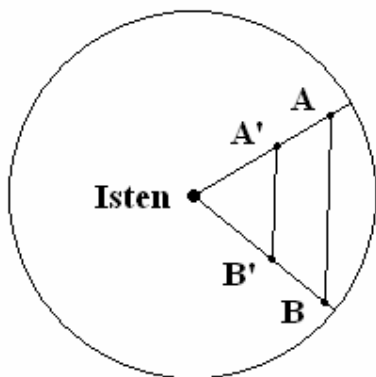
Nem keveset köszönhetnek II. János Pál pápának, az „utazó pápának”, aki nagy hatást gyakorolt az emberekre. Még Medgyessy Péter, Magyarország szocialista elnöke is elbeszélte, milyen nagy hatással volt rá a pápa, amikor találkozott vele. A legújabb statisztikák alapján ma 1,25 milliárd római katolikus él a földön (igaz, ezek azok, akik hivatalosan be vannak jegyezve). Sok hívőt nyertek Ázsia és Afrika különböző országaiban, de számuk az Egyesült Államokban is az elmúlt évtizedekben lassan de biztosan nőtt, mára az Egyesült Államok lakosságának már közel negyede római katolikus⁵². Az ökumenisták a nemzetközi politikában is kiveszik aktív részüket, és az ökumenizmus is az Európai Unióban tényezője lehet, egyes európai uniós szimbólumok is római katolikus mintát követnek. Nem véletlenül volt az, hogy II. János Pál pápának sikerült az európai konstitúcióba belefoglaltatni a kereszténységet; de a protestantizmusról nem esett szó benne...⁵³ El lehet képzelni, hogy a protestánsok számának aktív apasztásával és a katolikusok számának duzzasztásával el lehet majd érni, hogy Európában a római katolicizmust államvallássá tegyék. Annak ellenére, hogy lehet hogy a római katolikus egyházban vannak, akik valamelyest közeledni akarnak a protestánsok felé, lehet, hogy később „inkább meggondolják magukat”, és arra fognak majd igyekezni, hogy rábeszéljék a protestánsokat, hogy még az utolsó kételyeiket letegyék, és teljesen római katolikusok legyenek. Mert minden szentnek maga felé hajlik a keze, és ha már addig eljutottak, akkor a teljesség kedvéért mégis legyen teljes az egység, elvégre sok római katolikus hön imádkozik és vágyakozik hogy protestáns barátai, az „elszakadt testvérek” katolikus módon üdvözljenek, és kiéljék teljesen a kereszténységet, az Eukarisztiában való részvétellel és Mária imádatával. De az is elképzelhető, hogy sok átökumenizált „protestáns” fogja tőlzásba vinni az egész ökumenizmust, és lehet, hogy akár önként és dalolva táncolnak majd be a római katolikus egyház kebelébe...

Ha a római katolicizmus már államvallássá lett, akkor egy monopólium helyzetben könyörtelenül lehet majd nyomni azokat a protestáns maradékokat, akik ragaszkodnak hitükhöz. Úgy, hogy törvényen kívüli szektáknak minősítik őket, megfosztva minden juttatástól, ami ma illetné őket. Ma is rossz szájjal szektásnak is nevezik azokat a konzervatív protestáns keresztyéneket, akik szembenállnak Rómával és az ökumenikus programmal, és megtérésre inti őt. A jövőben pedig olyan szólamokkal ítélik majd el majd a protestánsokat, hogy az egység ellen szegülnek, vagy hogy bontják az egységet, vagy a szakadás bűnében vannak. Ahhoz hasonlóan, ahogyan a kommunisták az osztályellenséget ki

akarták írtani. Ez nyílt elnyomáshoz vezethet, sőt talán egy újabb inkvizícióhoz, hogy teljesen kioltásuk a lángot...

3. Végszó

Én azt látom, végülis, hogy az ökumenizmus téveszme, és nem kell követni. Sőt, ismérve lehet annak, hogy egy ember igaz keresztyén-e vagy sem; hogy nem követi-e a hamis vallást, és hogy ragaszkodik-e az igazsághoz. El kell vetnünk mindenféle félelmet, vagy más vágyat, érzést, ami megcsalhatja minket. Továbbá tájékozódhatunk, és egyre jobban ragaszkodhatunk a Bibliához. Ha katolikusokkal találkozunk, nem kell hangsúlyozni, hogy ők rosszak, de szeretettel kell őket felvilágosítani az igazságról. Egyszerűen azt kell vallani, ami le van írva a Bibliában. Tudatni kell velük, hogy te nem ellenük érvelsz, hanem értük. Saját tapasztalataim alapján én azt látom, hogy az első az igazság, Isten igazsága, aminek kell engedelmeskedni, de vele együtt utána szeretettel is lehet szólni a katolikus barátaink felé.

**Az Istenhez és egymáshoz
közeledés helyes módja**

Végül egy jó tanács arra, hogy hogyan gyakoroljuk a valódi egységet a keresztyén testvéreink között: először is közösségben kell lennünk Istennel. „Most tehát embereknek akarok a kedvében járni, vagy Istennek? Vagy embereknek igyekszem tetszeni? Ha még mindig embereknek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgája.” (Gal. 1,10). Ha pedig mindnyájunknak jó közösségünk van Istennel, és ha egyre közelebb kerülünk Hozzá, ilyen értelemben egyre közelebb kerülünk egymáshoz is; egymással közösségben leszünk. Egy képpel: képzeljük el, hogy két ember (A és B) egy kör két sugarán egy kezdeti időpontban egy-egy adott helyen helyezkedik el. Ha minél jobban megélik az Istennel való közösséget, akkor a körsugár mentén belyebb kerülnek Isten felé (ez az állapot felel meg az ábrán az A' és B' pontoknak). Ha ezt megtették, akkor ezzel közelebb kerültek nemcsak Istenhez, hanem saját magukhoz is, hiszen az A'B' vonal rövidebb az eredeti AB vonalhoz képest.

Jézus építi az Ő országát, és nem kell emberileg erőlködnünk azon, hogy ezt megtegyük helyette.

Isten áldja meg a kedves olvasót!
Cserhádi Mátyás

VI. Referenciák

1. <http://humphrys.humanists.net/communism.html>
2. http://www.geocities.com/cs_matyi/katolicizmus-Biblia.pdf
3. http://cnview.com/on_line_resources/promise_keepers_and_the_rising_tide_of_ecumenism.htm
4. http://www.geocities.com/cs_matyi/udvajandeka.pdf
5. Kánon 749
6. http://www.bereanbeacon.org/articles/papacy2_claim_keys_peter.htm
7. Kánon 904
8. Kánon 849
9. <http://www.carm.org/mormon.htm>
10. http://bereanbeacon.org/articles/root_cause_catholic_scandals.htm
11. http://www.religioustolerance.org/hom_rcc.htm
12. http://www.geocities.com/cs_matyi/jottennijo.pdf
13. <http://www.kereszteny.hu/keres/showcat.php?did=1>
14. <http://www.parokia.net/hirek.php?id=1326>
15. http://www.understandthetimes.org/current_transcripts/text/feb2005/1635.shtml#_ftnref1
16. Ifj. Alföldy-Boruss Dezső: Taizé a Biblia mérlegén. Budapest-Pasaréti Református Egyházközség, Bp. 2001.
17. „Unmasking Catholicism”, Mary Ann Collins, iUniverse, Inc., USA, 2004.
18. „Megállni az igazságért”, Peter Masters. Sword & Trowel. London. 1996.
19. <http://www.christiantruth.com/canon.html>
20. <http://tektonics.org/qt/spaninq.html>
21. <http://www.catholicconcerns.com/Trent.html>
22. <http://www.reformation.org/holocaust.html>
23. <http://www.vatican2andbutler.org/butwrite/aggiorna.htm>
24. „In the minds of men”, Ian T. Taylor, TFE Publishing, Minneapolis, 1989
25. http://www.ncseweb.org/resources/articles/8533_addenda_12_7_2000.asp
26. <http://www.geocities.com/Heartland/Valley/8920/churchcouncils/Ecum20.htm>
27. <http://www.cin.org/v2litur.html>
28. <http://members.aol.com/gjrum/pope.htm>
29. <http://www.orthodox-christian-comment.co.uk/news-popeneucharisticno.htm>
30. Szabolcs Nagypál, Is Ecumenism all about Grey? *Mozaik*. 2003/2.
31. <http://www.tlig.org>
32. <http://www.rc.net/rcchurch/vatican2/j23open.txt>
33. „Mi az ökumenizmus?” Vankó Zsuzsa. Bibliaiskolák közössége. Budapest. 1991.
34. <http://www.fatima.org/essentials/facts/consecra.asp>
35. <http://www.reformation.org/stepinac.html>
36. <http://edition.cnn.com/2001/WORLD/europe/06/23/pope.ukraine/>
37. Teológusok „Kerekasztal-Beszélgetése” a Teremtés És Evolúció Kérdésről, *Jó hír*. 1997/23.
38. http://www.geocities.com/cs_matyi/siposimregvvetlen2.pdf
39. Kókay József - Magyar Imre: Elmosta-e az evolúciót az özönvíz? A neokreacionista csapda. - Christianus - O. M. C., Budapest - Bécs, 1995.
40. „A Pápaság mint Ökumenikus Probléma”. Paolo Ricca. Bibliaiskolák közössége. Budapest. 1991.
41. <http://www.wayoflife.org/fbns/isthe.htm>
42. <http://msnbc.msn.com/id/5932128/>
43. <http://www.catholicconcerns.com/MaryWorship.html>
44. „A Brazilian Nun rests in the Lord’s grace” <http://bereanbeacon.org/>
45. http://www.bereanbeacon.org/history/history/the_waldenses_and_valleys.htm
46. http://biblicalstudies.qldwide.net.au/pagan_christianity_today_part4.html
47. Szabolcs Nagypál. Your faith has made you well. Go in peace, and be healed of your trouble: The Ecumenical condition and dialogue in Europe.: <http://www.koed.hu/talitha/szabolcs.pdf>
48. <http://www.katolikus.hu/okumene/chartao.html>
49. http://www.geocities.com/cs_matyi/udvajandeka.pdf
50. „A metodista világtanács küldöttsége a pápánál”. Magyar Kurír. 2005. dec. 10
51. „Új katolikus-evangélikus közös dokumentum”. Magyar Kurír. 2005. szept. 9
52. <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/us.html>
53. Szabolcs Nagypál. European Integration and the unity of the church. *Mozaik*. 2004/1: 24-26.
54. Kánon 398
55. <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/6199350.stm>
56. http://www.beliefnet.com/story/188/story_18815_1.html

57. Erdő Péter. Csak a kegyelem. Válasz könyvkiadó. Budapest. 2003.
58. Richard P. Bennett. Római katolicizmus a XXI. században. Prezbiteriánus kiadó. Miskolc. 2006.
59. <http://news.scotsman.com/international.cfm?id=674042006>Guy Consolmagno
60. http://www.geocities.com/cs_matyi/consolmagno.pdf
61. John W. Robbins. Ecclesiastical megalomania. The economic and political thought of the Roman Catholic church. The Trinity foundation. 1999. ISBN 0-940931-78-8.

A kánonok a Kánoni Törvény Kódjából származnak, az 1983-as II. vatikáni zsinat után, kivéve a 398. kánon, ami az 1997-es katekizmusból származik.